

Stockholms stads fastighetsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Fastighetsnämnden.

*Vasagatan 4 (postadress: Stockholm 1); t.
fastighetsnämnden. Nämnden samman-
träder i regel varje helgfri tisdag
kl. 15,50.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 18 november
1918 att uppdraga stadens samlade fastighets-
förvaltning åt *Stockholms stads fastighets-
nämnd*. Nämnden började sin verksamhet den
1 januari 1919, varvid den övertog lantegen-
domsnämndens förutvarande verksamhet. Där-
jämte överflyttades till fastighetsnämnden de un-
der drätselnämnden förnt hörande organen för
stadens fastighetsförvaltning samt den av dåva-
rande bostadskommittén utövade verksamheten
till bostadsbristens lindrande m. m. Fr. o. m.
den 1 april 1920 överfördes ytterligare till fas-
tighetsnämnden byggnadskontorets arkitekturav-
delning i samband med att nämndens uppgift
vidgades till att omfatta även husbyggnader för
stadens räkning.

Fastighetsnämnden har till uppgift att för-
valta alla Stockholms stad tillhöriga fasta egen-
domar, vilka icke stå under förvaltning av annan
stadens nämnd; att för stadens räkning uppgöra
förslag till förvärf och försäljning av fastigheter,
i den mån detta ej ankommer på annan stadens
nämnd, ävensom underställa dessa förslag stads-
fullmäktiges prövning; att handlägga sådana
ärenden rörande husbyggnader för stadens räk-
ning, som icke tillhöra annan nämnds hand-
läggning; att handlägga frågor rörande stadens
exploateringsverksamhet och ledningen av stadens
fastighetspolitik; att omhändervar stadens verk-
samhet i bostadsärenden; att beräkna gatumarks-
ersättning och gatukostnadsbidrag, som tomt-
ägare har att erlägga till staden, samt att pröva
säkerhet för dylik ersättning och fastställa
ifrågakommande ersättnings- och bidragsbelopp,
ävensom vidtaga åtgärd för att sådant belopp
skall inflyta till staden; att upprätta den i 7 §
byggnadsstadgan omnämda förteckningen över
fastighetsägare åliggande förpliktelser att till
staden utgiva bidrag till gatukostnad; samt att
ombesörja de angelägenheter i övrigt, vilkas
vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Med avseende å förvaltningen av stadens
fastigheter tillkommer det fastighetsnämnden
särskilt att tillhandahålla stadens övriga näm-
nder erforderliga lokaler och fastigheter, att
tillse, att odlingsbar mark med hänsyn tagen
till det ändamål, för vilket marken är avsedd,
väl brukas, samt att nödiga åtgärder vidtagas
till naturens skyddande; samt att debitera, upp-
bära och i föreskriven ordning redovisa de in-
komster, vilka inflyta av de under nämndens
förvaltning stående fastigheterna.

Vid omhändervandandet av stadens verksam-
het i bostadsärenden tillkommer det fastighets-
nämnden särskilt att hava sin uppmärksamhet
riktad på att från kommunens sida vidtagas de
åtgärder för beredande av erforderlig tillgång på
sunda och billiga bostäder, vilka kunna anses
falla inom kommunens befogenhetsområde, samt
framlägga de förslag och i övrigt vidtaga de
åtgärder, som i sådant avseende kunna anses av
omständigheterna påkallade; samt att, där stads-
fullmäktige ej annorledes bestämma, hava den
befattning med bostadsärenden, som enligt all-
män lag eller författning kan åligga kommu-
nalt organ. Fastighetsnämnden äger avhända
staden eller åt staden förvärva mark, som er-
fordras för genomförande av stadsplan, tomtin-
delning eller stomplan, under förutsättning dels
att antingen arealen icke överstiger 100 kvm
eller värdet icke överstiger 5,000 kr., dels att
marken icke är av sådan beskaffenhet, som i
63 § a) kommunallagen sägs.

Stadsfullmäktige hava den 16 november 1936
med stöd av 49 § stadsplanlagen antagit gatukost-
nadsbestämmelser för Bromma, Brännkyrka och
Enske församlingar samt den söder och öster
om Hammarbyleden belägna delen av Sofia för-
samling, vilka bestämmelser med vissa ändringar
fastställts av k.m.t den 31 mars 1938. Be-
stämmelserna reglera skyldigheten för ägare av
tomt inom ovannämnda områden att bidraga till
kostnaden för anläggning av gata och avlopps-
ledning. Utråkandet av dessa bidrag ävensom
tillämpningen av bestämmelserna i övrigt åvilar
fastighetsnämnden.

Den 17 april 1944 hava stadsfullmäktige
antagit gatukostnadsbestämmelser för det inre
stadsområdet, vilka bestämmelser fastställts av
k. m. t den 15 november 1945.

Fastighetsnämnden är förmedlingsorgan för
lån och bidrag av statsmedel dels jämlikt stads-

fullmäktiges beslut den 27 januari 1936 till främjande av bostadsförsörjning åt mindre bemedlade, barnrika familjer enligt k. kungörelsen den 4 september 1935, med ändr., dels jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1938 för statliga lån och bidrag för beredande av bostäder i egnahem åt mindre bemedlade, barnrika familjer enligt k. kungörelsen den 27 maj 1938, med ändr., vilka författningar kompletterats enligt k. kungörelsen den 30 juni 1942 om tilläggs lån för dylika bostäder, med ändr., dels jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 september 1942 för statliga tertiärlån och tilläggs lån till vissa bostadsbyggnadsföretag enligt k. kungörelsen den 30 juni 1942, med ändr., vilken numera endast gäller beträffande *enfamiljshus*, dels slutligen jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 27 januari 1947 för statliga tertiärlån och tilläggs lån till *flerfamiljshus* enligt k. kungörelsen den 29 juni 1946. Jämlikt arbetsmarknadskommissionens och statens byggnadslånebyrås beslut skola ansökningar om byggnadstillstånd för bostadsbyggnadsarbeten ingivas till förmedlingsorganet, som har att jämte eget yttrande överlämna ansökningarna till arbetsnämnden.

Nämnden handhar jämväl den byggnadsverksamhet, som föranledes av k. kungörelsen den 22 juni 1939 om statsbidrag till anordnande av pensionärshem, med ändr.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Nämndens verkställande organ utgöres av fastighetskontoret, vars chef är fastighetsdirektören. Vid nämndens sammanträden äger fastighetsdirektören närvara och delta i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Samma rätt tillkommer avdelningschef vid sammanträde med delegation, inför vilken avdelningschefen ålagts föredragningskyldighet i löpande förvaltningsärenden. Avdelningscheferna i fastighetskontoret äga enligt nämndens beslut rätt och skyldighet att närvara vid nämndens sammanträden.

Stadsfullmäktige beslöt den 16 december 1946 i samband med beslut om upphörande av flyghamnstyrelsen att uppdraga åt fastighetsnämnden att fr. o. m. den 1 januari 1947 övertaga förvaltningen av Skå-Edeby flygplats.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1946 har för genomförande av avgiftsfri kommunal bostadsförmedling i Stockholm inrättats styrelsen för Stockholms stads bostadsförmedling (se sid. 137).

Författningar. Instruktion för Stockholms stads fastighetsnämnd, fastställd av ÖA den 4 okt. 1945 (Kf 1945: nr 42). (Författningar berörande nämnden som förmedlingsorgan för statliga bostadslån, se ovan.)

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 52,612,068 kr., kapitalbudgeten 1,357,046 kr., av lånemedel, i linjen 29,470,000 kr., inom linjen 23,229,400 kr., dessutom förlagsmedel 195,361,315 kr. Inkomster: driftbudgeten 49,412,300 kr., kapitalbudgeten 1,352,046 kr.

Fastighetsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Persson, S. E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-
huset»; träffas i stadshuset alla vardagar
11—12.

Vice ordförande.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s
ordf.

Övriga ledamöter.

Agrenius, G. B., civilingenjör, stadsfullm.

Göransson, C. Gustaf E., ombudsman, stads-
fullm.

***Hultell, f. Radhe, E. Mary E.**, första kontors-
biträde, stadsfullm.

***Johannesson, E. G. V.**, direktör.

***Twengström, A. J.**, tf. byråchef, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

***Aronson, S. A.**, verkst. direktör.

***Bohman, B. G.**, sekreterare.

Carlsson, Carl W., direktör, stadsfullm.

Henriksson, T. H., sekreterare, stadsfullm.

***Lundgren, W. E.** Valborg, advokat.

Werner, E. H. H., ombudsman, stadsfullm.

Fastighetssekreterare.

Ahlgren, I. V. (se nedan).

¹⁾ Enligt nämndens beslut skall ordföranden vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Werner, Henriksson och Aronson i nu nämnd ordning, vice ordföranden eller ledamöterna hrr Johannesson och Göransson ersättas av suppleanterna hrr Henriksson, Aronson och Werner i nu nämnd ordning, ledamoten hr Twengström ersättes av suppleanterna fröken Lundgren, hrr Carlsson och Bohman i nu nämnd ordning, le-
möterna fru Hultell och hr Agrenius ersätts av suppleanterna hr Bohman, fröken Lundgren och hr Carlsson i nu nämnd ordning. Vid förfall för ledamot och samtliga suppleanter, som i första hand skola inträda, skola de vid sammanträdet närvarande suppleanterna inträda efter sin tjänstetid i nämnden och vid lika tjänstetid efter sin levnadsålder d. v. s. i följande ordning: hrr Henriksson, Aronson, Bohman, fröken Lundgren, hrr Carlsson och Werner.

Fastighetsnämndens delegerade.

Nämnden äger inom sig fördela göromålen på särskilda delegationer på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt sådan delegation eller en eller flera av sina ledamöter eller åt fastighetsdirektören att handhåva särskilda förvaltningsärenden. Beslut, som på grund av sådant uppdrag fattas, skall anmälans vid nämndens nästa sammanträde. I enlighet härmed har nämnden beslutit att tillsätta nedanstående särskilda delegationer ävensom att uppdraga åt ordföranden att vara medlem av samtliga av nämnden nu eller framdeles tillsätta delegationer.

Hyresdelegerade

(för handläggning av hyresärenden).

Persson, S. E., ordf. (självskr.); **Göransson, C. Gustaf E.**; **Hultell, f. Radhe, E. Mary E.**
Suppleanter: **Henriksson, T. H.**; **Lundgren, W. E. Valborg.**

Husbyggnadsdelegerade

(för handläggning av husbyggnadsärenden samt frågor rörande bostadslån och dylikt).

Persson, S. E., ordf. (självskr.); **Agrenius, G. B.**; **Anderson, Carl Albert**; **Johannesson, E. G. V.**; **Twengström, A. J.**
Suppleanter: **Aronson, S. A.**; **Carlsson, Carl W.**; **Hultell, f. Radhe, E. Mary E.**; **Werner, E. H. Hj.**

Fastighetsdelegerade

(för handläggning av ärenden angående gatumarkensättningar, tomtregleringar samt dispositionen av tomtträttsmark m. m.).

Persson, S. E., ordf. (självskr.); **Anderson, Carl Albert**; **Göransson, C. Gustaf E.**; **Hultell, f. Radhe, E. Mary E.**; **Twengström, A. J.**
Suppleanter: **Aronson, S. A.**; **Bohman, B. G.**; **Lundgren, W. E. Valborg**; **Werner, E. H. Hj.**

Tjänstedelegerade

(för förberedande behandling av ärenden angående tjänstetillsättningar m. m.).

Persson, S. E., ordf. (självskr.); **Agrenius, G. B.**; **Anderson, Carl Albert**; **Johannesson, E. G. V.**; **Twengström, A. J.**

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av fastighetsnämndens, styrelsens för bostadsförmedlingen, byggnadsnämndens och stadsplane-nämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Lagergren, D. G., f. d. kassör, ordf.

Larsén, J. A., byggnadsverkmästare.

Suppleanter:

Carlsson, R. R., konsulent.

Lindgren, G. A., kapten.

Central förvaltning.

Till fastighetsnämndens centrala förvaltning hänföres nämndens kansli samt fastighetskontorets expedition och samtliga avdelningar med undantag för husbyggnadsavdelningen och småstugebyrån.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 1,865,689 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,445,200 kr.

Fastighetsnämndens kansli.

Vasagatan 4, 2 tr. (postadress: Stockholm 1); t. fastighetsnämnden; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Kansliet förestås av fastighetssekreteraren, vilken tillika närmast under fastighetsdirektören är chef för fastighetskontorets expedition (se nedan). Fastighetssekreteraren åligger bl. a. att föra protokoll vid nämndens och dess delegationers sammanträden samt att uppsätta beslutade skrivelser och utlåtanden m. m.

Fastighetssekreterare (23).

Ahlgren, I. V.

Notarie (19).

Fredriksson, H. F., tjl. (se sid. 121), *tf. Johansson, S. K.*

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra första kontorsbiträde* (2,640 kr.).

Fastighetskontoret.

Adresser och telefoner: se nedan; expeditionstid: 8,30—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—14).

Fastighetskontorets verksamhet är f. n. fördelad på *dels* expeditionen, *dels* fyra byråer (utrednings-, kameral-, industri- och småstugebyråerna), *dels* ock fyra s. k. fackavdelningar (gaturerulerings-, lantegendoms-, hyres- och husbyggnadsavdelningarna).

Fastighetskontorets chef är fastighetsdirektören, vilken bl. a. åligger att bereda och för fastighetsnämnden föredraga de ärenden, som tillhöra dess avgörande. Vissa sådana löpande ärenden, som handläggas av nämndens delegationer, beredas och föredragas av avdelningscheferna.

Fastighetsdirektör (E).

Berg, J. G. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1951), Vasagatan 4, 2 tr. (postadress: Stockholm 1); t. »fastighetsnämnden»; mottagningstid: 11—12.

Intendent (1 kl.) tillika biträdande direktör (25).

Ljungdahl, L. O., Vasagatan 4, 2 tr. (postadress: Stockholm 1); t. »fastighetsnämnden».

Fastighetskontorets expedition.

Vasagatan 4, 2 tr. (postadress: Stockholm 1); t. »fastighetsnämnden».

Expeditionen, vars chef är fastighetssekreteraren (se ovan), skall ombesörja diarieföring och registrering av till fastighetsnämndens och fastighetskontorets handläggning hörande ärenden, expediering av utlåtanden, skrivelser m. m., uppsätta föredragningslistor till nämndens sammanträden samt verkställa upphandling av erforderliga kontorsförmödenheter.

Förste kammarskrivare (17).

Vakant, *tf.* **Sturaeus, N. S. S.** (avlönning enl. lönegr. 15).

En kontorist (8), ett första kontorsbiträde (7), ett kontorsbiträde (5), ett extra kontorsbiträde (e. 5), en automobilförare (7), en e. o. expeditionsvakt (V1).

Utredningsbyrån.

Vasagatan 4, 1 tr. (postadress: Stockholm 1); t. »fastighetsnämnden».

Utredningsbyråns personal, som sorterar direkt under fastighetsdirektören, har att verkställa förekommande större utredningar.

Intendent (1 kl.) (XXV).

Lundwall, N. B.

Byråingenjör (22).

Hedtjärn, Å. G.

Byråingenjör (e. 22).

Vakant, *tf.* **Pontin, H.**

Sekreterare (e. 21).

Vakant, *tf.* **Swahn, C. E. E.** (T.).

Notarie (XIX).

Dahlén, S. G., tjl. (se sid. 92), *tf.* **Kjellin, B.-I.**

En *kontorsskrivare* (9), ett e. o. *första kontorsbiträde* (VII), ett *extra första kontorsbiträde* (e. 7), en *extra expeditionsvakt* (e. 6), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,560 kr.).

Kameralbyrån.

Regeringsgatan 8—10 (postadress: postfack 1308, Stockholm 16); t. 234680 (växel).

Kameralbyrån, vars chef är kamreraren, skall handhåva kontorets penningförvaltning samt ansvara för utanordningsgöromål med därtill hörande anslagskontroll och granskning, handhåva i viss omfattning bokförings- och räkenskapsgöromål, handlägga ärenden rörande stadens låne- och subventionsverksamhet för främmande av bostadsproduktionen, förmedling av statliga bostadslån och ansökningar om byggnadstillstånd, ärenden rörande taxeringar och skatter för fastigheterna samt handhåva brandförsäkringsverksamheten rörande stadens myndigheter tillhörande egendom.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Lindqvist, F. P.; t. 21 31 80; mottagningstid: 10—12.

Kamrersassistent (19).

Israelsson, L. A.

Kamrersassistent (e. 19).

Fredriksson, H. F.

Förste kammarskrivare (17).

Skålbjerg, N. S., tjl. (se sid. 123), *tf.* **Rydmark, A. O.**

Förste kammarskrivare (inspektör) (7,020 kr.)

Personne, N. E.

Kammarskrivare (15).

Axelsson, J. V.; **Sewerin, N. O. G.**, tjl. (se sid. 143), *tf.* **Engström, J.**

Kontorsassistent (13).

Personne, N. E., tjl. (se ovan).

Amanuenser (XIII).

Sturaeus, N. S. S., tjl. (se ovan), *tf.* **Morén, S. W.**; **Boberg, A. O. H.**, tjl. (se sid. 128), *tf.* **Holmquist, B.**; **Engström, J.**, tjl. (se ovan), *tf.* **Theblin, R. A.**; en vakant.

Amanuenser (e. 13).

Holmquist, B., tjl. (se ovan); **Morén, S. W.**, tjl. (se ovan); **Åberg, A. J. L.**, tjl. (se sid. 128); **Theblin, R. A.**, tjl. (se ovan); **Bergman, L. R. E.**

Förste kontorsskrivare (11).

Fornander, Ellen M. J.

En *e. o. kontorist* (VIII), ett *första kontorsbiträde* (7) (nuv. inneh. kontorsskrivare, kvarstår i lönegrupp 7 enl. 1921 års lönestat, tjänstgör å husbyggnadsavd.), två *första kontorsbiträden* (7), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), en *expeditionsvakt* (6), ett *extra första kontorsbiträde* (e. 7), fyra *extra kontorsbiträden* (e. 5), en *extra expediti-
onsvakt* (e. 6).

Industribyrån.

Kungsholmsgatan 16, 3 tr., K.; t. 52 07 10 (växel).

Industribyrån handhar fastighetskontoret tillkommande uppgifter för näringslivets främjande. Dessa omfatta bl. a. handläggning av ärenden rörande stadsplan för industriområden, exploatering av dylika områden under fastighetsnämndens förvaltning, upplåtelse till industri och liknande verksamhet samt upplagsrörelse av annan fastighetsnämndens mark, som avsatts för dylikt ändamål, samt frågor angående iordningställande av kommunala byggnader för utnyrn-
ing till industri- och hantverksrörelse och förvaltning av sådana byggnader. Under industribyråns förvaltning hör även den staden tillhöriga Sundbybergs norra—Ulvundasjöns järnväg. Fr. o. m. den 1 juli 1945 omhänderhaves trafiken å denna järnväg enligt avtal av statens järnvägar.

I hantverkshuset Tulegatan 17 — Telefonaktiebolaget L. M. Ericssons förutvarande verkstadsbyggnad — finnes en av bolaget iordningställd och till staden överlämnad minneshall över den svenska telefonindustriens grundare L. M. Ericsson och H. T. Cedergren. Minneshallen, i vilken bolaget anordnat ett telefonmuseum, visas efter hänvändelse antingen till hantverkshusets vice värd, tel. 32 00 72, eller till stadsmuseet (jfr sid. 330).

Industribyråns chef är intendenten, vilken förutom handläggning av ovannämnda ärenden åligger att verkställa utredning rörande industriens och hantverkets behov av mark och verkstadsutrymmen samt stadens belåning av enskilda industrifastigheter.

Dessutom handhar intendenten fastighetskontoret tillkommande uppgifter för evakueringen av Nedre Norrmalm i samband med genomförandet av stadsplanerreglering inom denna stadsdel.

Stat år 1947. (Industriområden.) Utgifter: driftbudgeten 868,375 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, i linjen 2,000,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 920,000 kr.

Intendent (XXIV).

Grauers, Å. A.

Ingenjörer (14,400—13,200 kr. utan rörl. tillägg).

Ringskog, K. B.; Algers, K. B.

Ingenjör (e. 20).

Alvén, E. A.

Biträdande ingenjör (e. 18).

Hagman, S.

Underingenjör (17).

Cronstrand, G. P.

Underingenjör (9,600 kr. utan rörl. tillägg).

Enerdal, T. E.

Maskinist och vice värd (XIII).

Mattsson, C. R.

Förste kontorist (e. 10).

Sandberg, E. E.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *extra första kontorsbiträde* (e. 7), ett *extra ritbiträde* (e. 7), ett *extra expediti-
onsbiträde* (1,740 kr).

Småstugebyrån.

Kungsgatan 78, 4 tr., K.; t. 52 06 60 (växel).

I stadens trädgårdsstäder i Bromma, Brännkyrka och Enskede uppföras fr. o. m. år 1927 med stadens medverkan s. k. småstugor, som äro fullt moderna egna-
hem av mindre typer.

Vid 1946 års slut hade staden medverkat till uppförande av 5,290 sådana stugor.

Stugorna byggas av de blivande ägarna själva under stadens ledning. Staden tillhandahåller allt för bygget erforderligt material, som i största möjliga utsträckning är standardiserat och förarbetat. Genom småstugebyggarnas egen arbetsinsats och genom standardiseringen och därav möjliggjorda förmåliga materialinköp i stor skala under stadens förmedling nedbringas kostnaderna för stugorna på sådant sätt, att även mindre bemedlade bliva i tillfälle att skaffa sig egna hem (jfr även sid. 132). Fr. o. m. år 1939 medverkar staden även till uppförandet av något större och i fråga om inredningen mera påkostade egna-
hem (tjänstemannavillor). Dessa uppföras av byggmästare och med användande av standardiserat material, som anskaffas genom stadens förmedling. Den blivande ägarens insats, som erlägges kontant, uppgår till 10 % av byggnadskostnaden. Under åren 1942—1946 hava vidare på liknande sätt uppförts 79 stycken radhuslägenheter i regel om 3 rum och kök. Handläggningen av ärenden, som sammanhånga med uppförandet av småstugor, tjänstemannavillor och radhus, sker inom fastighetskontoret å en särskild avdelning, småstugebyrån, som förutom den egentliga nybyggnadsverksamheten även handlägger till kontoret hänskjutna ärenden rörande tidigare uppförda småstugor och villor. Byrån handhar dessutom förvaltningen och försäljningen av stadens exekutivt förvärfvade fas-

tigheter och tomträtter av egnahemskaraktär. För småstugeägarnas räkning utför byrån uppdrag av kurators- och intressekontorsliknande art samt ombesörjer teckning och förnyelse av brandförsäkringar m. m.

Under byrån sorterar slutligen en reproduktions- och kopieringsanstalt.

Stat år 1947. (Småstugeverksamheten.) Utgifter: kapitalbudgeten 302,046 kr.; inkomster: kapitalbudgeten 302,046 kr. (Dessutom förlagsmedel för utlämnande av byggnadskreditiv 7,100,000 kr. samt för inköp av exekutivt försälda fastigheter och småstugor 500,000 kr.)

Arbetschef (XXIV).

Tengvall, I. A.; t. 52 79 24.

Arbetschefsassistent (XXII).

Påhlman, N. Å., tjf. (se nedan), *tf.* Askergren, S. A.

Kamrerare (XX).

Skållberg, N. S.

Ingenjör (XVIII).

Dolk, E. A.

Ingenjör (6,360 kr.).

Hedström, P. E. E.

Underingenjörer (6,564 kr.).

Moberg, K. J.; Elgström, A. V.

Förste kammarskrivare (7,116 kr.).

Olsson, K. J.

Kammarskrivare (XV).

Olsson, K. J., tjf. (se ovan), *tf.* Parwe, A. B. L.; en vakant.

Instruktörer (XIV).

Moberg, K. J., tjf. (se ovan), *tf.* Berggren, G. M.; Elgström, A. V., tjf. (se ovan), *tf.* Mattsson, K. H.; Asplund, E. Hj.; Christell, E. L.

Förrädsverkmästare (XIV).

Carlsson, V. E.; Engström, P. B. E.

Kontorsassistenter (XIII).

Parwe, A. B. L., tjf. (se ovan), *tf.* Wigge, J. O.; Eriksson, A. F.; Lundholm, K. G.; Edlund, B.-I., tjf. (se sid. 125), *tf.* Bengtsson, B. E. R.; Goude, S. A. E.; Engström, S. O. L.; Nikander, R. E.

Tio extra instruktörer, biträdande instruktörer och ritare (e. 14—e. 11), en extra förrädsverkmästare (e. 14), två extra kontorsassistenter (e. 13), två extra förste kontorister (e. 10), två e. o. förräds skrivare (X), en e. o. förräds skrivare (4,716 kr.), en extra kontors skrivare (e. 9), ett extra ritbiträde (e. 8), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett extra första kontorsbiträde (e. 7), ett extra förrädsbiträde (e. 6), ett

e. o. kontorsbiträde (V), tre extra kontorsbiträden (e. 5), en extra expeditiönsvakt (e. 6).

Reproduktionsanstalten.

Stadshuset.

Kopieringsföreståndare (VIII).

Noregård, K. G. E.

En extra kopieringsföreståndare (3,078 kr.), tre extra kopieringsbiträden (e. 6). Dessutom tillfälligt anställd personal.

Gaturregeringsavdelningen.

Vasagatan 4, n. b., 1 tr. (postadress: Stockholm 1); t. »fastighetsnämnden».

Gaturregeringsavdelningen har till uppgift dels att med avseende på den inre staden handlägga ärenden angående genomförande av stadsplan och tomtindelnings, inköp av för stadens behov erforderliga fastigheter, upplåtelse och försäljning av staden tillhöriga tomter, friköp av ofria tomter, ekonomiska underhandlingar och avtal om genomförande av stadsplan för i enskild ägo varande markområden, ävensom frågor rörande gatumarkens sättnings och gatukostnadsbidrag samt dels att beträffande de delar av ytterområdena, inom vilka marken huvudsakligen är i enskild ägo, handlägga motsvarande ärenden.

Avdelningens chef är intendenten, vilken förutom handläggningen av ovan nämnda ärenden åligger att uppgöra förberedande förslag till stadsplanändringar för stadens fastigheter i syfte att därigenom åstadkomma ett mera ekonomiskt eller lämpligare utnyttjande av desamma samt att förteckna och bevaka stadens servitutsrättigheter.

Ärenden rörande ytterområdena hava under åren 1931—1945 handlagts av en särskild avdelning, förstadsbyrån. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 september 1945 om vissa ändringar i fastighetskontorets organisation har förstadsbyrån fr. o. m. den 1 januari 1946 införts med gaturregeringsavdelningen.

Stat år 1947. (Gaturregeringsfastigheter.) Utgifter: driftbudgeten 9,768,707 kr.; kapitalbudgeten 1,050,000 kr., låneandel, i linjen 13,230,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 10,521,000 kr.; kapitalbudgeten 1,050,000 kr.

Intendent (1 kl.) (25).

Vakant, *tf.* Glöbel, N. F.

Byråingenjörer (22).

Virgin, C. Å. A., tjf. (se sid. 149), *tf.* Petterson, B. J. Hj.; Alván, D. M.

Byråarkitekt (22).

Laurelius, G. E.

Byråingenjör (e. 22).

Påhlman, N. Å.

Ingenjör (20).

Lagerkvist, S. L. M. L:son.

Biträdande ingenjör (18).

Harding, C. H.

Förste kammarskrivare (17).

Wallenberg, H. V.

Underingenjörer (XVII).

Kihlberg, B. A. D., tjl., *tf.* Wanbo, C.-M.

Underingenjör (e. 17).

Karlsson, L. K. V.

Ingenjör (XIV).

Nelson, B. E., tjl. (se nedan), *tf.* Engström, K.-E. P.

Kammarskrivare (e. 15.)

Bergström, S. S. A.

Kontorsassistent (XIII).

Bergström, S. S. A., tjl. (se ovan).

Kontorist (8).

Vakant, *tf.* Andersson, K.

Ett *första kontorsbiträde* (7), fyra *ritbiträden* (7), ett *extra första kontorsbiträde* (e. 7), ett *kontorsbiträde* (5), ett *extra ritbiträde* (e. 7), två *extra expeditiionsvakter* (e. 6).

Lantegendomsavdelningen.

Vasagatan 4, 3 tr. (postadress: Stockholm 1); t. »fastighetsnämnden».

Lantegendomsavdelningen har till uppgift att utarbete förberedande planer för icke stadsplanlagda markområdens utnyttjande för olika ändamål samt förslag till dessa områdens förseende med nödiga kommunikationer ävensom till utvidgning av exploateringsområdena, att handhava ärenden angående tomträttsupplätelser för bostadsändamål samt att uppgöra arrendekartor och utföra mätningar, utstakningar och arealberäkningar för kontorets eller andra myndigheters behov. Å avdelningen handläggas i överensstämmelse härmed flertalet av de förvaltningsuppgifter, som hava avseende å de genom stadens försorg anlagda bostadsområdena i Bromma, Brännkyrka och Enskede (»Stockholms stads trädgårdstäder»).

Avdelningens chef är intendenten.

Den närmare tillsynen och skötseln av skogsmarkerna å de under nämndens förvaltning stående jordbruksegendomarna handhaves av en jägmästare med biträde av två skogvaktare. Samma jägmästare handhar även tillsynen och skötseln av de under vattenledningsverkets m. fl.

myndigheters förvaltning stående skogarna (jfr sid. 177).

Agronomen åligger att utöva tillsyn över de under nämndens förvaltning stående jordbruks-egendomarna, att efterse dessas rationella skötsel samt vidtaga lämpliga åtgärder för erforderligt naturskydd, att övervaka att arrendatorerna fullgöra sina skyldigheter, att framställa förslag till åtgärder för ett rationellt utnyttjande av egendomarna, därvid särskilt tillses, att all odlingsbar mark utnyttjas, samt att biträda vid besiktningar och syner å egendomarna. Agronomen har jämväl att utöva inseende över jordbruket å de under industriverksstyrelsens förvaltning stående lantegendomarna, mot ersättning, som gottgöres av styrelsen.

Trädgårdskonslenterna lämna anvisningar rörande tomternas ordnande och inhägnad mot allmän plats och gata samt råd beträffande tomternas ordnande i övrigt. Biträde lämnas kostnadsfritt utom i de fall, då ritningar och anläggningsplaner påfordras, då en avgift av högst 30 kr. uttages. Nämnda tjänstemän verkställa även sådan värdering av trädgårdsanläggningar, som föreskrives i de av stadsfullmäktige i december 1927 beslutade, nya tomträttsbestämmelserna.

Stat år 1947. (Lantegendomar.) Utgifter: driftbudgeten 2,734,200 kr., dessutom förlagsmedel för dikning 1,500 kr., kapitalbudgeten, länemedel, inom linjen 2,640,000 kr., inkomster: driftbudgeten 2,734,200 kr.

(Trädgårdstäder.) Utgifter: driftbudgeten 7,036,857 kr., dessutom förlagsmedel för försöksodlingen 20,000 kr., kapitalbudgeten, länemedel, i linjen 12,000,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 7,036,857 kr.

Intendent (1 kl.) (25).

Ljungberger, A. T.

Byråingenjör (22).

Tengvall, I. A., tjl. (se sid. 123).

Ingenjör (20).

Petterson, B. J. Hj., tjl. (se sid. 123), *tf.* Berg, C. A.

Biträdande ingenjörer (18).

Björkman, C. T. T.; en vakant.

Underingenjör (17).

Alván, E. A., tjl. (se sid. 122), *tf.* Alm, B. Y.

Underingenjör (XVII).

Alm, B. Y., tjl. (se ovan), *tf.* Nelson, B. E.

Underingenjör (e. 17).

Nelson, B. E., tjl. (se ovan), *tf.* Nilsson, G. M. V

Förste kammarskrivare (17).

Widholm, N. H.

Förste kammarskrivare (e. 17).

Edlund, B.-I.

Trädgårdskonsulenter (XV).

Holm, S. H.; Larsson, B.; mottagningstid: tisdagar, torsdagar och lördagar 9—11.

Trädgårdskonsulent (e. 15).

Abrahamson, C. R.

En *kontorsskrivare* (9), tre *ritbiträden* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), ett *extra ritbiträde* (e. 7), ett *extra kontorsbiträde* (e. 5), en *expeditionsvakt* (6), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,560 kr.).

Koloniträdgårdsexpeditionen.

Vasagatan 4, 5 tr. (postadress: Stockholm 1); t. »fastighetsnämnden»; expeditionstid: 10—15.

Sedan föreningen Koloniträdgårdar i Stockholm genom av stadsfullmäktige den 21 februari 1921 godkänt avtal å fastighetsnämnden överlätit den av föreningen bedrivna koloniträdgårdssammansamheten och fastighetskontoret sålunda kommit att handhåva alla direkta upplåtelser för koloniträdgårdssammansamhet, har för den närmaste handläggningen av koloniträdgårdssärenden inom kontoret upprättats en koloniträdgårdsexpedition. (Jfr även koloniträdgårdsrådet sid. 131.)

Stat år 1947. (Koloniträdgårdar.) Utgifter: driftbudgeten 150,582 kr.; inkomster: driftbudgeten 122,000 kr.

Föreståndare.

Vakant, *tf. Nisbeth*, C. W. C., agronom (se nedan); träffas säkrast onsdagar och lördagar 9—12.

Trädgårdskonsulent (XV).

Jepsson, C.; träffas säkrast måndagar, onsdagar och fredagar 9—11.

Byggnadskontrollant (XV).

Edström, K. G., tjl., *tf. Simonsson*, N. R. G.; träffas säkrast måndagar, onsdagar och fredagar 9—11.

Kontorsskrivare (9).

Nordlindh, f. Ljungman, Jenny E.

*Jordbruksegendomarna.**Agronom (19).*

Nisbeth, C. W. C.; Vasagatan 4, 5 tr. (postadress: Stockholm 1); t. »stadens trädgårdstäder»; träffas säkrast onsdagar och lördagar 9—12.

*Skogsförvaltningen.**Stadsjägmästare (22).*

Olin, C. G.; Vasagatan 4, 4 tr. (postadress: Stockholm 1); mottagningstid: tisdagar 13—16.

En *skogvaktare* (12), en *skogvaktare* (9), en *extra skogvaktare* (e. 9).

Landflygplatsen Skå-Edeby.

Postadress; Vasagatan 4, C.; t. »fastighetsnämnden».

Stadsfullmäktige beslöt den 19 februari 1940 att för framtida behov av mark för flygändamål inköpa egendomen Skå-Edeby på Svartsjölandet i Stockholms län för 495,000 kr. med tillträde den 14 mars 1945. Sedermera har träffats ny överenskommelse, av stadsfullmäktige godkänd den 17 juni 1940, enligt vilken tillträdesdagen ändrades till den 1 juli 1940. I anslutning härtil har mellan staden och staten träffats avtal angående anordnande av flygfält vid Skå-Edeby, vilket av stadsfullmäktige godkänts den 17 mars 1941. Arbetet med flygfältets iordningställande påbörjades i juni 1941 och har sluttigt färdigställts under år 1944. Anläggningskostnaden har uppgått till i runt tal 1,586,000 kr., varav 952,000 kr. bestritts genom statsmedel. Flygplatsen har den 30 oktober 1946 av k. luftfartsstyrelsen godkänts såsom flygplats för allmänt bruk och är f. n. upplåten för huvudsakligen skolflygverksamhet.

I samband med stadens flyghamnssstyrelsens upphörande vid utgången av år 1946 har flygplatsens förvaltning tills vidare övertagits av fastighetsnämnden.

Stat år 1947. (Flyghamnsmark.) Utgifter: driftbudgeten 77,541 kr.

Tjänsteförrättande flygplatschef.

Florman, B., ingenjör; träffas luftfartsstyrelsen, t. 28 65 78.

*En flygplatsvakt.**Husbyggnadsavdelningen.*

Munkbron 1 (postadress: postfach 2122, Stockholm 2); t. »stadens husbyggnader».

Husbyggnadsavdelningen handlägger till fastighetsnämndens förvaltning hörande byggnadsfrågor samt utför på anmodan motsvarande uppdrag åt stadens övriga myndigheter.

Avdelningens chef är chefsarkitekten.

Organisatoriskt är avdelningen uppdelad i fyra byråer.

Arkitektbyrån uppgör ritningar till ny- och ombyggnader m. m. på uppdrag av fastighetsnämnden och andra stadens förvaltningar eller kommunen närstående företag samt verkställer utredningar och lämnar i övrigt biträde och råd

FSN

i arkitektfrågor. I ett flertal fall anlitar byrån privata arkitekter för utförande av vissa uppdrag.

Nybyggnadsbyrån handlägger frågor rörande ny- och ombyggnader samt rivningar och utövar ledningen vid deras utförande, uppgör arbetsbeskrivningar och kostnadsberäkningar samt verkställer utredningar av tekniskt-ekonomisk natur. För fastighetskontoret som kommunalt förmedlingsorgan verkställer byrån granskning av ritningar och ekonomiska kalkyler för byggnadsföretag, som utföras med ekonomiskt stöd av stat eller kommun samt utför värderingar och utövar viss kontroll av sådana företag. Byrån utför granskning av ritningar och ansökningshandlingar för byggnads- eller rivningstillstånd samt avger yttranden härom.

Underhållsbyrån verkställer underhålls-, ändrings- samt vissa ombyggnadsarbeten på de under fastighetsförvaltningen stående byggnaderna samt utför på uppdrag liknande arbeten även åt andra stadens myndigheter. Byrån uppgör kostnadsberäkningar m. m. samt utför besiktningar och tekniska värderingar av byggnader jämte markundersökningar och avvägningar för nybyggnader. Under denna byrå sorterar jämväl en sektion för uppgörande av handlingar till och kontroll av elektriska installationer. Byrån handhar dessutom husbyggnadsavdelningens bokföring. Antalet sysselsatta arbetare, varibland även ingår arbetarna vid den till byrån hörande snickerverkstaden (huvudsakligen avsedd för inredningssnickerier) uppgick den 1 december 1946 till 402 man, varav 196 hos s. k. årsentreprenörer för vissa specialarbeten.

Egnahemsbyråns verksamhet berör i huvudsak byggnadsfrågor, som ha samband med stadens mark på ytterområdena, s. k. tomträttsmark. Byrån granskar ritningar till alla byggnadsföretag på sådan mark och övervakar i samarbete med stadsarkitekten områdenas utformning. Byrån uppgör på beställning av enskilda företagare ritningar till byggnader på dylik mark och utövar i samband härmed rådgivande verksamhet. I viss utsträckning granskar byrån stadsplaneförslag för tomträttsmarken.

Stat år 1947. (Stadens husbyggnader, allmänna kostnader.) Utgifter: driftbudgeten 1,843,439 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,843,439 kr. (Arbeten mot ersättning.) Utgifter: driftbudgeten 13,150,000 kr.; inkomster, driftbudgeten 13,150,000 kr. (Dessutom för arbeten som likvideras direkt genom beställaren c:a 32,000,000 kr.)

Chefsarkitekt (26).

Sterner, N. G. S. H. (förordn. t. o. m. 28/2 1951); t. 11 04 50 och »stadens husbyggnader».

Ingenjör (20).

Hartwig, M., chefsarkitektens assistent.

Förste expeditionsvakt (8).

Lundström, A.

Ett första kontorsbiträde (7), ett extra kontorsbiträde (e. 5), en e. o. telefonist (IV), två extra expeditionsvaktsbiträden (1,560—1,880 kr.).

Arkitektbyrån.

Adress och telefoner: se ovan.

Föreståndare.

Chefsarkitekten (se ovan).

Arkitekter eller ingenjörer (20).

Karlsson, N.; Bergsten, A. H. K.; Eide, E. H.; en vakant.

Ingenjörer (XX).

Siljestränd, K.-A.; Larsson, A. G.

Arkitekt (XIX).

Müller, I. H.

Biträdande arkitekt (18).

Arlon, E.

Biträdande arkitekt (XVIII).

Vakant, tf. Porret, E.

Underingenjör (17).

Rahmqvist, C.-F.

Ritare (14).

Hedberg, Hj., tjl., tf. Skirfors, T. G. A.

Arkitekt (e. 20).

Wallén, G. F. L.

Arkitekt (e. 18).

Brandel, G. J. G.

Ingenjörer (e. 18).

Svanström, K. H.; Jacobsson, Å. L. F.

Två e. o. ritare (XI), ett extra ritbiträde (1,980 kr.), två tillfälligt anställda arkitekter och en tillfälligt anställd ingenjör.

Nybyggnadsbyrån.

Adress och telefoner: se ovan.

Byggnadsintendent (23).

Sahlin, E.; tel. även 11 83 81.

Byggnadsingenjör (19).

Modin, S. G.

Biträdande ingenjör (18).

Ekström, E. G. D.

Biträdande ingenjörer (XVIII).

Carlsson, C. E. F.; Lidell, S. H.; Nilsson, N. E. H.

En *extra arkitekt* (e. 18), ett *tekniskt biträde*, fjorton tillfälligt anställda *ingenjörer*, två tillfälligt anställda *kontorister*, två tillfälligt anställda *tekniska biträden*.

Underhållsbyrån.

Adress: se ovan; t. »stadens husbyggnader», till expeditionen dessutom 11 16 24.

Byggnadsintendent (23).

Liljeberg, S. E. G.; tel. även 11 16 24.

Byråingenjör (22).

Smith, A. O., för elektriska sektionen.

Ingenjör (20).

Hedqvist, A. S.

Byggnadsingenjörer (19).

(Distriktsingenjörer.)

Mottagningstider: tisdagar och fredagar 9—10.

Årfelt, L.-G. (distr. I: Kungsholmen och Norrmalm); Kvarnsell, G. B. (distr. II: Östermalm och Södermalm väster om Götgatan, Brännkyrka församling och Staden Mellan Broarna); Danielson, G. I. (distr. III: Södermalm öster om Götgatan samt Enskede och Bromma församlingar).

(Kostnadsberäknare.)

Vakant, *tf.* Barkdal, G. A. E.

Biträdande ingenjör

(8,400 kr. utan rörl. tillägg).

Nordstrandh, E. B. W.

Underingenjörer (17).

Johannsen, K. A. S.; en vakant, *tf.* Gustafson, G. W.

Underingenjörer (XVII).

Östin, V.; Barkdal, G. A. E., *tjl.* (se ovan).

Underingenjör (e. 17).

Clasö, C. A.

Kontrollanter (15)

(för specialarbeten).

Eriksson, O. F., Sandberg, G. E. (för målningsarbeten); Nordmark, H. F. I., Sandstedt, C. I. (för plåtslageriarbeten); Lundvik, L. J., Hagström, C. J. D. (för rörledningsarbeten); Carlsson, T. E. G. (för diverse material); Johansson, H. N. (för markundersökningar).

Kontrollanter (XV).

Hallberg, K. G. E. (för rörledningsarbeten); Ohlson, K. A. (för plåtslageriarbeten).

Bokhållare (14).

Gustafson, G. W., *tjl.* (se ovan), *tf.* Thoréus, G. B. S.; Magnuson, J. A.

Förste kontorsskrivare (11).

Appelberg, f. Nilsson, I. K. V. (Stina), räkningsförare.

Sex *verkmästare* (1 *kl.*) (15), två *verkmästare* (2 *kl.*) (14), två *verkmästare* (3 *kl.*) (12), tre *e. o. verkmästare* (3 *kl.*) (XII), två *e. o. målerimätare* (XIII), en *e. o. kontrollant* (XIII), två *e. o. desinfektörer* (XII), en *e. o. räkningsskontrollant* (XI), en *e. o. förste kontorist* (X) (vakant), fyra *e. o. kontorister* (VIII), fyra *första kontorsbiträden* (7), ett *kontorsbiträde* (5), en *extra kontorist* (e. 8), ett *extra målerimätarebiträde* (1,740 kr.), två tillfälligt anställda *kontorister* samt 206 *arbetare* (vid 1947 års början).

Egnahemsbyrån.

Vasagatan 4, 4 tr. (postadress: Stockholm 1); t. »fastighetsnämnden».

Byråarkitekt (22).

Engström, P. E.; mottagningstid: vardagar (utom lördagar) 14—15.

Byråarkitekt (e. 22).

Larsén, N. G.

Byggmästare (XX).

Jarl, E. W.

Biträdande ingenjör (18).

Ekeman, C. L.

Värmeledningskontrollant (e. 18).

Weckell, M. R.

Underingenjör (17).

Rasmusson, A. E. G.

Underingenjör (XVII).

Örnbrant, R. B.

Ritare (XIV).

Vakant, *tf.* Hagerstam, I.

Ritare (11).

Hagerstam, I., *tjl.* (se ovan), *tf.* Jensen, O. G.
En *extra expeditjonsvakt* (1,380 kr.).

Hyresavdelningen.

Regeringsgatan 8—10 (postadress: Stockholm 16); t. 23 46 80 (växel); expeditjons-tid: 9—14,30.

De närmaste förvaltningsgöromålen beträffande stadens fastigheter tillkommer fastighetskontorets hyresavdelning.

Hyresavdelningen, vars chef är intendenten, har till uppgift att handhåva samtliga hyres- och arrendeupplåtelser ävensom debitering och indrivning av hyror, arrenden och avgälder samt att utöva tillsyn över samtliga under fastighetsnämndens förvaltning stående fastigheter.¹⁾

Hyresavdelningen åligger därjämte bl. a. att upprätta förslag till uthyrning eller annan användning av stadens fastigheter, att enligt bemyndigande å stadens vägnar underteckna hyres- och arrendekontrakt, att föra särskilt register (hyresregister) över stadens fastigheter, lägenheter och hyresgäster, att hava närmaste vårdnaden om samtliga hyres-, arrende- och tomträttskontrakt med därtill hörande handlingar, att deltaga i de årliga besiktningarna å stadens fastigheter, att i samråd med husbyggnadsavdelningen upprätta förslag till reparationer o. d. samt att vid fråga om inköp av fastighet verkställa besiktning å densamma och avgiva yttrande över hyresbelopp o. d. — Vice värdarna åligger att utöva tillsyn över fastigheterna inom resp. vice-värdsdistrikt samt för detta ändamål ofta besöka dem, att indriva förfallna hyres- och arrendavgälder ävensom i övrigt tillse att hyresgästerna fullgöra sina skyldigheter, att avgiva förslag till uthyrning av lediga lägenheter och tomter samt till behövliga reparationsåtgärder; då bristfälligheter uppstå, vilka kräva skyndsamt åtgärd, äger vice värd direkt påkalla hjälp av husbyggnadsavdelningen eller vederbörlig entreprenör.

Stat år 1947. (Stadens hus.) A. Förvaltningsbyggnader. Utgifter: driftbudgeten 2,197,150 kr. (dessutom förlagsmedel för vissa utredningskostnader m. m. 155,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 1,666,799 kr. B. Byggnader för bostadsändamål m. m. Utgifter: driftbudgeten 6,571,131 kr. (dessutom förlagsmedel för vissa utredningskostnader, byggnadsarbeten m. m. 516,500 kr.), kapitalbudgeten, lånemedel i linjen 105,000 kr., inom linjen 10,919,900 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,343,555 kr.

(Natur- och kulturresevat.) Utgifter: driftbudgeten 302,726 kr.; inkomster: driftbudgeten 157,300 kr.

(Medborgarhus och samlingslokaler.) Utgifter: driftbudgeten 601,247 kr.; inkomster: driftbudgeten 606,900 kr.

(Tvättstuge- och värmecentralanläggningar.)

¹⁾ Vissa av stadens fastigheter förvaltas av andra kommunala myndigheter än fastighetsnämnden (drätsel-nämnden, sjukhusdirektionen, gatunämnden, kyrkogårdsnämnden, hälsovårdsnämnden, industriverksstyrelsen, hamnstyrelsen, slakthus- och saluhallstyrelsen, fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, direktionen över Eastmaninstitutet, folkskoleledningen, lärlings- och yrkesskolestyrelsen, idrotts- och friluftsstyrelsen, biblioteksnämnden, arkivnämnden samt museinämnden).

Utgifter: driftbudgeten 56,325 kr., kapitalbudgeten 5,000 kr., lånemedel, inom linjen 447,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 52,000 kr.

Intendent (1 kl.) (25).

Sellberg, M.; träffas säkrast 10—11.

Notarie (19).

Ljungsäter, E. H., tjl. (se sid. 117), *tf.* Kollberg, A. O.

Expeditionen.

Inspektör (1 kl.) (19).

Brobeck, E. U.; träffas säkrast 10—12.

Förste kammarsskrivare (17).

Haglund, I. E.

Biträdande inspektör (e. 17).

Kollberg, A. O., tjl. (se ovan), *tf.* Thorell, F. — H. T.

Kammarsskrivare (15).

Kollberg, A. O., tjl. (se ovan), *tf.* Boberg, A. O. H.

Kontorsassistent (13).

Rydmark, A. O., tjl. (se sid. 121), *tf.* Ringheim, E. O. F.

Kontorsassistenten (XIII).

Ringheim, E. O. F., tjl. (se ovan), *tf.* Åberg, A. J. L.; Söderdahl, G. I. S.

Kontorsassistenten (e. 13).

Starck, E. A.; Wigge, J. O., tjl. (se sid. 123), *tf.* Trygger, E.

Förste kontorsskrivare (11).

Anderzon, f. Westerlund, Ebba M. Z.

En *extra kontorsskrivare* (e. 9), en *kontorist* (8), en *extra kontorist* (e. 8), ett *första kontorsbiträde* (7), två *kontorsbiträden* (5), ett e. o. *kontorsbiträde* (V), en *extra telefonist* (e. 4), två *expeditionsvakter* (6), en *extra expeditivakt* (e. 6), två *städerskor*.

Stadens fastigheter inom vice-värdsdistrikten.

Inspektör (1 kl.) (19).

Brobeck, E. U. (se ovan).

Vice värdar.

(De angivna kvällsmottagningstiderna avse ej lördag och dag före helgdag, då kvällsmottagningarna äro inställda.)

Distrikt I, omfattande Kungsholms församling och del av St Görans församling.

Jansson, G. G., vice värd (XVI); mottagning: Ulriksborg, Stadshagen, *K.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 18—20; Inedalsgatan 8, *K.*, första och andra helgfria dagen i varje månad 13—15; t. 50 42 37.

Distrikt II, omfattande Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar, Johannes och Engelbrekts församlingar norr om Odengatan samt Klara församling väster om Vasagatan.

Schold, E. G., vice värd (16), tjl. (se sid. 130), *tf.* e. o. vice värd Oldstam, E. H.; mottagning: Västeråsgratan 11, 1 tr., *Va.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 33 18 74.

Distrikt III, omfattande Engelbrekts församling väster om Sturegatan—Lidingövägen och söder om Odengatan samt Johannes församling söder om Odengatan.

Karlsson, J. H., vice värd (XVI); mottagning: Jägmästargatan 16, n. b., Hjorthagen, tisdagar och torsdagar 9—10, fredagar 18—19, första helgfria tisdag och fredag i varje månad 9—11 och 17—19; Biblioteksgatan 32, n. b., *O.*, lördagar 9—10, första helgfria onsdag i varje månad 9—11 och 17—19; t. 60 41 55.

Distrikt IV, omfattande Klara församling öster om Vasagatan.

Ljungberg, I., vice värd (16); mottagning: Mäster Samuelsgatan 43, 1 tr., *C.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 20 02 02.

Distrikt V, omfattande Jakobs, Nikolai, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar samt Engelbrekts församling öster om Sturegatan—Lidingövägen.

Rydborg, F. O., vice värd (XVI, *tf.* 16); mottagning: Lilla Nygatan 12, 1 tr., *C.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 20 01 31.

Distrikt VI, omfattande Katarina församling öster om Götgatan, Maria Magdalena församling öster om Timmermansgatan och söder om St Paulsgatan.

Hjelmberg, A., vice värd (16); mottagning: Tjärhovsgatan 11, t. h. på gården, 1 tr., *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 40 04 15.

Distrikt VII, omfattande Sofia församling öster om Renstiernas Gata—Katarina Bangata.

Thorell, F. H. T., vice värd (16), tjl. (se sid. 128), *tf.* e. o. vice värd Gerdinger, E. G.;

mottagning: Malmgårdsvägen 55, *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 43 42 43.

Distrikt VIII, omfattande delar av Katarina, Maria Magdalena och Högalids församlingar.

Bäckman, G. O., vice värd (16); mottagning: Skånegatan 2, *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 41 13 92.

Distrikt IX, omfattande Maria Magdalena församling norr om St Paulsgatan—Timmermansgatan—Hornsgatan samt Högalids församling norr om Hornsgatan—Ringvägen.

Jonsson, E. A., vice värd (16); mottagning: Hornsgatan 8, 1 tr., *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 41 68 90.

Distrikt X, omfattande Högalids församling väster om Ringvägen—Hornsgatan—Torkel Knutssongatan—Krukmakargatan—Rosenlundsgatan—Tantogatan samt del av Brännkyrka församling.

Melin, H., vice värd (16); mottagning: Krukmakargatan 22, 1 tr., *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—10 och 18—19; Årstadal, den 1:a och 15:e i varje månad (resp. nästföljande vardag) 12—13; t. 43 80 15.

Distrikt XI, omfattande Sofia församling väster om Katarina Bangata, Enskede församling samt del av Brännkyrka församling.

Berghill, G. E. G., vice värd (XVI, *tf.* 16); mottagning: Nynäsvägen 312, Enskede 1, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 49 11 30.

Distrikt XII, omfattande Bromma församling samt del av St Görans församling.

Wahl, C. V., vice värd (16); mottagning: Gustavslundsvägen 175, 1 tr., Appelviken, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 17—19; t. 25 10 69.

Portvakts- och värmeledningsskötargöromål vid stadens fastigheter: anslag 259,478 kr.

En *extra telefonist* (2,040 kr.), två *extra hissförare* (2,580 kr.), sex *städerskor*.

Stadshuset.

Hantverkargatan 1, K.; t. »stadshuset».

Stadshuset — som uppfördes efter ritningar av R. Östberg under åren 1911—1923 för en

sammanlagd kostnad av omkring 17,700,000 kr.¹⁾ — inrymmer dels vissa festivitetslokaler, dels sammanträdeslokaler för stadsfullmäktige och andra kommunala myndigheter, dels och tjänstelokaler för vissa kommunala verk och kontor.

Stadshusets förvaltning handhaves direkt av fastighetskontorets hyresavdelning.

Stadshuset visas för allmänheten vardagar kl. 10 och sön- och helgdagar kl. 12 mot en avgift av 50 öre per person samt dessutom avgiftsfritt söndagar kl. 10. Stadshustornet (med modell-museet) hålles öppet för allmänheten alla dagar kl. 11—15 under tiden 1 maj—30 september. (Om avgifternas användning, se sid. 393.)

(Beträffande uthyrning av stadshusets festivitetslokaler gälla särskilda av fastighetsnämnden antagna bestämmelser.)

Stadshusintendent (21).

Nordgren, A. G.

Kontorsassistent (XIII).

Vakant.

Maskinist (13).

Gustavsson, S. M. G.

En *e. o. kontorist* (VIII), två *e. o. hantverkare* (IX), en *hantverkare* (9), en *hantverkare* (8), tre *eldare* (7), fyra *portvakter* (1 kl.) (6), två *parkvakter* (6), en *e. o. parkvakt* (VI), en *hallvakt* (6), två *nattvakter* (6) (därav en vakant), en *e. o. nattvakt* (VI), en *förste telefonist* (5), två *telefonister* (4), en *arbetare* (eldare) (3,900 kr.), en *överstäderska* (2,100 kr.), femtio *städerskor*.

Forsgrénka medborgarhuset.

Medborgarplatsen 2—4, Sö.; expedition: Folkungagatan 45, 5 tr., Sö.; t. 43 22 52 (förvaltaren), 43 22 64 (expedition och vaktmästare).

Forsgrénka medborgarhuset inrymmer samlingssalar, simhall, gymnastiksal, bibliotekslokaler, studiecirkelrum m. m. Byggnaden uppfördes efter ritningar av arkitekten K. M. Westberg under åren 1936—1939 för en sammanlagd kostnad av omkr. 5,600,000 kr. Härav anvisades 1,850,000 kr. av utdelningarna ur Forsgrénka fonden, 787,000 kr. av nöjesskattemedel och 2,433,000 kr. av lånemedel. Den återstående delen av byggnadskostnaden bestreds av upplupna räntor å de anvisade fond- och nöjesskattemedlen.

Stadsfullmäktige beslöte den 18 december 1942 att anordna en särskild fond för Forsgrénka medborgarhusets och Lillienhoffska husets konstnärliga utsmyckning. För förvaltningen av fon-

den finnes särskilt reglemente. Till fonden avsätts belopp, motsvarande skillnaden mellan inkomsterna för visning av husen och de härmed förenade direkta kostnaderna.

Förvaltare (e. 17).

Schold, E. G.

Maskinist (2 kl.) (XIII).

Andersson, O. H.; t. 43 12 04.

En *e. o. kontorist* (VIII), en *e. o. portvakt* (VI), en *extra expeditionsvakt* (e. 6), fem *arbetare* (reparatörer och eldare), elva *städerskor*.

Lillienhoffska huset.

Götgatan 48, Sö.

Byggnaden torde hava uppförts i slutet av 1660-talet eller början av 1670-talet av assessorn i kommerskollegium Joachim Lillienhoff. Arkitekt var Johan Tobias Albinus. Fastigheten har tidigare kallats Rumpfska huset efter holländske ministern Christian Constantin Rumpf, vilken enligt felaktig tradition antogs hava uppfört och bebott huset. Under tiden 1723—1745 ägdes fastigheten av engelske ministern Robert Jackson och har därefter även kallats Engelska huset. Denna benämning kvarstår i det nuvarande kvartersnamnet. År 1745 inköptes fastigheten av »St Catharina församlings fattiges herrar föreståndare» och användes som fattighus i Katarina församling till år 1888, då den av fattigvårdsnämnden överlämnades till drätselnämndens förvaltning. Byggnaden har därefter inrymt utspisningsställe, skola för efterblivna barn, bostäder, butiker m. m. Med hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värde har den ansetts böra bevaras för framtiden och därför under år 1939 underkastats en genomgripande restaurering.

Byggnaden inrymmer efter restaureringen föreläsningssal, klubbрум och serveringslokaler samt några kontors- och bostadslägenheter.

Förvaltare.

Schold, E. G. (se ovan).

En *städerska*.

Kommunalhuset vid Alvik.

Gustavslundsvägen 168—170, Äppelvik; t. 43 22 52 (förvaltaren), 25 96 20 (vaktmästaren).

Kommunalhuset vid Alvik i Bromma inrymmer samlingssalar, studiecirkelrum, bibliotekslokaler, pastorsexpedition, fattigvårdsnämndens sociala byrå, stadsdistriktsläkarmottagning samt skolkök och sömnadsskola. Byggnaden uppfördes efter ritningar av arkitekten Th. Bergentz under åren 1939—1940 för en kostnad av omkr. 720,000 kr.

¹⁾ Rörande stadshusets fortsatta konstnärliga utsmyckning, se sid. 393.

Förvaltare.

Schold, E. G. (se ovan).

En *extra värmeledningsskötare, tillika portvakt* (e. 8), två *städerskor*.

Rådhuset.

Rådhuset uppfördes efter ritningar av arkitekten C. Westman under åren 1913—1915 för en kostnad av omkr. 2,900,000 kr. Det disponeras av magistraten och rådhusrätten samt av stadsarkivet (se sid. 66 och 327).

Maskinistpersonalen för maskinanläggningarna vid [rannsakningsfängelset] och polishuset samt rådhuset är gemensam (se nedan).

En *eldare* (7), två *e. o. eldare* (VII).

Polishuset och f. d. rannsakningsfängelset.

(Se sid. 20.)

Maskinist (1 kl.) (14).

Lundgren, J. S.

En *biträdande maskinist (1 kl.)* (12), en *extra biträdande maskinist (2 kl.)* (e. 11), *tre reparatörer* (8), en *e. o. reparatör* (VIII), *fyra arbetare*.

Nürnbergsfastigheterna.

Högbergsgatan 71, Sö.; t. 40 08 44, 43 05 44 (växel); expeditionstid: 9—17.

De s. k. Nürnbergsfastigheterna (f. d. Nürnbergs bryggeri) utgöras av ett fastighetskomplex i kv. Dykärret Mindre, Dykärret och Stören på Södermalm, inrymmande bl. a. en större kylhusanläggning, inom vilken olika slag av livsmedel emottagas för lagring, en gasinsavdelning, inom vilken möbler och bohag förvaras mot avgift, samt vissa industriella anläggningar.

Förvaltare (17).

Tinggren, G. A.; mottagning: 10—12; t. 41 37 42.

Maskinist (2 kl.) (XIII).

Lehman, J. V.

Kontrollveterinär

(900 kr. utan rörligt tillägg).

Larsson, R., förste stadsveterinär.

Fyra *e. o. biträdande maskinister (3 kl.)* (IX), en *e. o. gårdsförmän* (IX), två *kylhusförmän* (9), en *e. o. gasinsförmän* (IX) (vakant), två *arbetsförmän* (9), en *kontorist* (8), ett *extra första kontorsbiträde* (e. 7), 18 *arbetare* (vid 1947 års början), en *städerska*.

Inkvarteringar.

Sivertska kasernen, Tjörhovsgatan 11, Sö.; t. 41 02 20.

Den s. k. Sivertska kasernen (Tjörhovsgatan 11, Södermannagatan 2) inrymmer, förutom Katarina brandstation (Tjörhovsgatan 11) och en

fattigvårdsanstalt (Södermannagatan 2), vissa, ursprungligen för militära inkvarteringar iordningställda inkvarteringslokaler. Dessa lokaler upplåtas mot avgift för inkvartering av deltagare i skol- och turistresor, kongresser och dylikt. Beträffande den i Sivertska kasernen anordnade fattigvårdsanstalten, se sid. 225.

Kasernmästare.

Schold, E. G., *extra förvaltare* (se ovan).

En *extra vaktmästare och portvakt* (2,910 kr.).

Stadens koloniträdgårdsråd.

Koloniträdgårdsrådet åligger att i frågor rörande koloniträdgårdssverksamheten tillhandagå fastighetsnämnden och stadens övriga myndigheter med sakkunnig hjälp. Det åligger rådet i sådant avseende bl. a. att yttra sig angående upplåtande av nya koloniträdgårdsområden och i samband därmed föreslagna upplåtelsevillkor, att granska planer och ifrågasatta åtgärder för områdenas iordningställande, att uppmärksamt följa byggnadsverksamhet och ordningsförhållanden inom koloniträdgårdsområdena och att härvid särskilt handhava den av staden utövade kontrollen, att tillhandahålla billiga tryptitningar för kolonistugor och övriga erforderliga byggnader samt att i övrigt med uppmärksamhet följa koloniträdgårdssverksamen inom staden och dess närmaste omgivningar samt göra framställningar och vidtaga åtgärder, som kunna anses gagneliga för rörelsens utveckling. Rådet skall jämväl enligt särskilt beslut av fastighetsnämnden höras i frågor, som avse upphörande av koloniträdgårdssverksamhet å därför upplåtna områden.

Rådet, som består av åtta av fastighetsnämnden utsedda ledamöter jämte sju ersättare, står under överinseende av fastighetsnämnden, till vilken det före den 1 februari varje år skall avlämna berättelse över föregående års verksamhet.

För sitt arbete äger det att anlita fastighetskontoret enligt närmare anvisning av fastighetsnämnden eller fastighetsdirektören.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads koloniträdgårdsråd, antagen av lagstiftningsnämnden 16 jan. 1918.

Ledamöter.

Persson, S. E., borgarråd, stadsfullm., ordf. (självskr.); Andersson, P. A. E., f. d. poliskonstapel; Berg, J. G., fastighetsdirektör; Ljungberg, A. T., intendent; Pettersson, B. E., verk-mästare; Svensson, K. L., f. d. vaktmästare; Wetterling, G. M. W., stadsarkitekt; Ånstrand, C. F., förman, vice ordf.

*Suppleanter*¹⁾: Ångh, C. G., lagerarbetare; Nisbeth, C. W. C., agronom; Tengvall, I. A.,

¹⁾ Suppleanterna äro upptagna i den ordning, efter vilken de skola ersätta de ej självskrivna ledamöterna.

e. o. arbetschef; **Palmér**, A. L., vaktkonstapel; **Carlsson**, C. G., förman; **Engström**, P. E., byråarkitekt; **Ljungberg**, K. J., bageriarbetare.

Sekreterare.

Ahlgren, I. V., fastighetssekreterare.

budgeten 330,100 kr. B. Kommunal subvention för uppförande av hyreshus m. m. Utgifter: driftbudgeten 4,245,149 kr., kapitalbudgeten, utgifter av lånemedel, i linjen 2,135,000 kr., inom linjen 3,945,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,733,250 kr.

Se vidare sid. 407.

Kommunala bostadsbolag.

Genom beslut år 1935 och senare år har anvisats statsmedel till främjande av bostadsförsörjningen för mindre bemedlade, barnrika familjer i form av dels bostadsansaffningslån, dels s. k. familjebidrag, avsedda att i form av hyresavdrag tillgodokomma barnrika familjer. Dyliga lån och bidrag kunna, under förutsättning av viss medverkan från vederbörande kommuns sida (kostnadsfria tomtupplåtelser m. m.), utgå till kommuner eller av vederbörande statliga organ, statens byggnadslånebyrå, erkända allmännyttiga bostadsföretag. Verksamheten regleras av k. kungörelsen den 4 september 1935 om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer, med senare ändringar, även som k. kungörelsen den 30 juni 1942 om tilläggs-lån för beredande av bostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer, med senare ändring.

Jämlikt beslut av stadsfullmäktige hava i Stockholm bildats tvenne under kommunens inflytande stående bolag med uppgift att uppföra och förvalta bostäder i enlighet med bestämmelserna i nyssnämnda författningar, nämligen ab. Familjebostäder och ab. Stockholmshem. Genom senare vidtagna ändringar i bolagsordningarna har ramen för bolagens bostadsproduktiva verksamhet vidgats på sådant sätt, att bolagen uppföra bostäder även för andra kategorier bostadsbehövande.

Bostadsbebyggelse jämlikt bestämmelserna i nämnda författningar har i Stockholm även ombesörjts av stiftelsen Måna Sunnerdahls bostadshus (se sid. 111) och Arbetarbostadsfonden till minne av den 9 februari 1853 (se sid. 230).

Sedan genom k. brev den 5 juni 1936 och k. kungörelsen den 27 maj 1938, med senare ändringar, möjlighet öppnats jämväl för i egen hem bostäder mindre bemedlade, barnrika familjer att under vissa förutsättningar (bl. a. kostnadsfri tomtupplåtelse från stadens sida) erhålla statligt stöd, har i Stockholm vid den under fastighetsnämndens ledning bedrivna småstugeverksamheten (jfr sid. 122) ett antal småstugeinnehavare (f. n. ca 640) kommit i åtnjutande av statliga lån och bidrag.

Stat år 1947. (Åtgärder till bostadsbristens bekämpande.) A. Provisoriska bostadshus m. m. Utgifter: driftbudgeten 394,150 kr., dessutom förlagsmedel för inköp av exekutivt försålda fastigheter 500,000 kr.; inkomster: drift-

Pensionärshemmen.

Enskede: Björneborgsvägen 3, 5, 7, 9, 11 och 13; Enskedevägen 90, 92, 94 och 96; Palmfeldtsvägen 11, 13, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 50 och 52; Palmfeldtsgränd 1, 3, 5, 5 A, 7 och 7 A; Skjolvägen 12, 14, 16, 18, 20 och 22; Visthusvägen 4, 6, 8 och 10; t. 48 17 55 (vice värdinnan i nya hemmet), 48 37 89 (värmeledningsskötaren i nya hemmet), t. 49 50 01 (vice värdinnan i gamla hemmet), 49 24 40 (värmeledningsskötaren i gamla hemmet).

Bromma: Snörmakarvägen 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 13, 14, 15 och 16; Knyppelskevägen 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 18, 20 och 22; t. 37 06 40 (vice värdinnan), 37 13 03 (värmeledningsskötaren).

Verksamheten för anordnande av pensionärshem regleras genom k. kungörelsen den 22 juni 1939 om statsbidrag till anordnande av pensionärshem. Kungörelsen, som tillkom efter proposition till nämnda års riksdag på grundval av 1938 års pensionärsbostadsakkunnigas betänkande, har sedermera ändrats den 30 december 1939 och 30 juni 1942.

Avsikten med denna verksamhet är att såsom ett komplement till folkpensionen bereda fallgoda bostäder till billig hyreskostnad åt mindre bemedlade åldringar och invalider, vilka icke med egna medel kunna tillfredsställande lösa sin bostadsfråga. Hyresgäst i pensionärshem måste emellertid kunna taga vård om sig själv antingen ensam eller med hjälp av annan i pensionärsbostaden boende person.

Statsbidrag må under vissa villkor utgå till kommuner eller till godkänt allmännyttigt bostadsföretag. Till egentliga byggnadskostnader (här ej inräknade sådana för tomt, vägar, ledningar m. m.) bestridande må statsbidrag utgå efter viss, för varje fall bestämd procentsats, dock endast å det belopp, vartill dessa kostnader skäligen kunna uppskattas. Procentsatsen för statsbidraget bestämmes med hänsyn till den för senast förflutna fem kalenderår genomsnittliga uttaxeringen per inkomstskattekrona i den kommun, för vilken hemmet avses, av kommunal-, landstings- och vägskatt. För det fall att uttaxeringen är under 10 kr. utgör statsbidraget 25 procent.

Åt fastighetsnämnden uppdrogs genom stadfullmäktiges beslut den 19 februari 1940 att uppföra pensionärshem i Enskede och Bromma, var-

till medel samtidigt beviljades, varjämte nämnden bemyndigades att avlåta vederbörliga framställningar angående statsbidrag samt att mot enbart formell avgäld upplåta den för pensionärshemmen erforderliga tomtmarken. Pensionärshemmen ha utvidgats genom nybyggnader under åren 1942, 1944 och 1945.

Enligt stadskollegiets beslut den 13 november 1941 skall den rent förvaltningsmässiga skötseln av fastigheterna ombesörjas av fastighetsnämnden, medan övriga frågor rörande pensionärshemmen, urval av hyresgäster m. m., skola handläggas av en av fastighetsnämnden, fattigvårdsnämnden och styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå utsedd delegation, benämnd pensionärshemsdelegerade. Fastighetsnämnden har utsett två ledamöter i delegationen, fattigvårdsnämnden två och styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå en ledamot.

Pensionärshemmen i Enskede inrymma 362 lägenheter, varav 149 bestå av 1 rum och kök, avsedda för makar eller två personer och 213 bestå av 1 rum och ljus kokvrå, avsedda för ensamboende personer.

Pensionärshemmen i Bromma inrymma 284 lägenheter, varav hälften utgöres av 1 rum och kök och den andra hälften av 1 rum och ljus kokvrå.

Ytterligare två pensionärshem väntas bli färdiga för inflyttning under år 1947, varav i Stureby ett hem om 158 lägenheter för ensamstående och 29 lägenheter för makar samt i

Älvsjö ett hem om 130 lägenheter för ensamstående och 34 lägenheter för makar. Bromma pensionärshem kommer under år 1947 att utökas med 23 lägenheter för ensamstående personer.

För 1 rum och kök betalas en årlig hyra av 360 kr. och för 1 rum och kokvrå 240 kr.

För viss tillsyn av hyresgästerna äro tre vicevärdinnor anställda, två för Enskede pensionärshem och en för Bromma pensionärshem. Lönen till dessa värdinnor utgår enligt löneskala 9 för stadens extra tjänstemän.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 748,800 kr., kapitalbudgeten, lånemedel inom linjen 5,277,500 kr., dessutom förlagsmedel 3,067,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 748,800 kr.

Pensionärshemsdelegerade.

Aronson, S. A., verkst. direktör, vice ordf., Lundgren, W. E. Valborg, advokat (utsedda av fastighetsnämnden); Engzelius, f. Hansson, Ester K., fru, stadsfullm., Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudieledare, stadsfullm. (utsedda av fattigvårdsnämnden); Löfgren, A., f. d. förbundsordförande, ordf. (utsedd av pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå).

Sekreterare och föredragande.

Ernström, C. W., kammarskrivare (se sid. 221).

Ang. **Församlingshem för gamla**, se sid. 496.

Stockholms stads polisnämnd.

Polisnämnden.

Agnegatan 32, 2 tr., K.; tel.: se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, vilken trädde i kraft den 1 januari 1926, skall riket för polisverksamhetens upprätthållande vara indelat i polisdistrikt. Varje stad utgör ett särskilt polisdistrikt. Enligt 13 § nämnda lag äger stad liksom även annan kommun, som bildar eget polisdistrikt, tillsätta en polisnämnd, med uppgift huvudsakligen att vara ett organ för den kommunala finansförvaltningen i avseende på polisväsendet. Polisnämnd — vilken icke äger taga befattning med fråga, som faller under polischefens befälsmyndighet — tillkommer särskilt att upprätta förslag till löne-, omkostnads- och, i förekommande fall, pensionsstat för polisväsendet i polisdistriktet samt till erforderliga ändringar i dettas polisorganisation, att förvalta till polisväsendet anslagna medel och för polisväsendet använda fastigheter och annan egendom, samt att till vederbörande myndigheter avgiva yttranden och göra framställning i frågor av mera allmän betydelse för polisväsendet. Innan ordinarie befattningshavare vid polisväsendet tillsättes, skall, efter det polischefen yttrat sig angående de sökande, även polisnämnden hava erhållit tillfälle att till länsstyrelsen (överståthållarämbetet) avgiva sådant yttrande.

Med stöd av dessa lagbestämmelser beslöt stadsfullmäktige den 15 februari 1926 att tillsätta en *Stockholms stads polisnämnd*, vilken sedan trädde i verksamhet den 1 maj s. å.

Enligt sin instruktion skall polisnämnden med den befogenhet, som enligt lagen om polisväsendet i riket eller annan allmän författning kan tillkomma sådan nämnd, handlägga frågor rörande polisväsendet i Stockholms polisdistrikt. (Betr. polisväsendet, se i övrigt sid. 6, 17, 24.)

Genom beslut den 20 september och 17 december 1937 hava stadsfullmäktige uppdragit åt polisnämnden att handhåva medelsförvaltningen m. m. inom Stockholms polisdistrikt, och i sammanhang därmed har polispersonalen fr. o. m. år 1938 överflyttats till polisnämndens lönestat. Även för viss kameral personal inom polisverket, som t. v. bibehålles på överståthållarämbetets

lönestat (se sid. 18), hava avlöningskostnaderna upptagits på polisnämndens stat. Samtidigt härmed har kassa- och räkningsväsendet för polisväsendet övertagits av stadens kammarkontor.

Polisnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Vid valet skall, därest så äskas av minst en femtedel av de väljande, proportionellt valsett användas. Nämnden skall årligen inom sig utse en vice ordförande. Polismästaren eller någon, som under honom har anställning vid polisväsendet, får ej vara ledamot eller suppleant i polisnämnden. Polismästaren skall vara skyldig att lämna polisnämnden alla de upplysningar angående polisdistriktets polisväsende, som nämnden för fullgörande av sitt uppdrag behöver.

Den förutvarande politinrättningen, vars administrativa förvaltning handhåfts av polisnämnden, har från och med år 1945 inlemmats i statens rättsläkarstation i Stockholm.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads polisnämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 56). Lag 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, med ändr. K. polisreglemente 26 sept. 1925 för riket, med ändr.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 17,039,250 kr., dessutom förlagsmedel 50,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,822,700 kr.

Polisnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Persson, S. E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-huset»; träffas i stads-huset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

***Ossbahr, C. P.**, protokollssekreterare.

Övriga ledamöter.

Carström, A. E., spårvägsman.

Göransson, Hardy P., överdirektör, stadsfullm.

***Törnqvist, J. E.**, justerare, stadsfullm.

*Suppleanter.*¹⁾

- Ekholm**, O. G. A., manufakturhandlare, stadsfullm.
***Eriksson**, f. Bengtsson, Nancy M., fru.
***Lindskog**, G., redaktör.
Sönberg, E. Hj. H., tillsyningsman.

Sekreterare (2,280 kr.).

Karlöf, E. A., stadsadvokat, t. »stadshuset» (se sid. 92).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av polisnämndens, hemvärnsnämndens och civilförsvarsnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

- Danielson**, V. O., förbundskassör, ordf.
Lundwall, N. D., direktör.
Nilsson, M. V., tulltjänsteman.

Suppleanter:

- Dolk**, G. E. V., disponent.
Lydén, F. L., typograf.

Polisnämndens expedition.

Agnegation 32, 2 tr., K.; t. 518183, 538384; *expeditionstid*: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

I sammanhang med polisnämndens övertagande av medelsförvaltningen m. m. inom Stockholms polisdistrikt (se ovan) hava till polisnämndens expedition centraliserats dels förvaltningen av de till polisväsendet anslagna medel samt till polisdistriktet inflytande inkomster, dels vissa andra rent kamerala göromål, som tidigare handlagts av polisutbildad personal å olika avdelningar inom polisverket, bl. a. inköpsverksamheten för hela polisdistriktet samt bestyren med avlöningsväsendet för polispersonalen.

Polisnämndens expedition förestås av nämndens kamrerare, vilken bl. a. har till åliggande: att tillse, att till nämndens förfogande stående medel begagnas enligt meddelade föreskrifter samt att polisdistriktet tillkommande inkomster i behörig ordning inflyta; att på grundval av utav överståthållarämbetet avgivet förslag till stat för polisdistriktet upprätta statsförslag för polisnämnden; att bereda de ären-

den rörande inköp, som skola underställas polisnämnden för beslut, samt i övrigt handhåva inköpsverksamheten för nämndens expedition och polisdistriktet; att omhändervå bokföringen över persedelförrådet; att hålla vård och uppsikt samt föra förteckning över all inom polisdistriktet och å nämndens expedition befintlig inventarieurtrustning; att handhåva avlöningsverket för nämndens expedition och polisdistriktet; att föra register över expeditionens och polisdistriktets personal; att bereda och, därest så påkallas, inför nämnden föredraga övriga ärenden, som skola behandlas av nämnden, med undantag av sådana, som röra yttranden i anställningsfrågor angående polispersonalen.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 110,678 kr.; inkomster: driftbudgeten 10,000 kr

Kamrerare (1 kl.) (21).

Magnusson, O. M. R.; t. 53 83 83, polisen 145; mottagningstid: 9,30—10,30.

Kamrersassistent (7,272 kr.).

Östlund, O. V.; t. polisen 302.

Förste kammarskrivare (e. 17).

Östlund, O. V., tj. (se ovan), *tf.* **Holm**, E. G.; t. polisen 301.

Kammarskrivare (XV).

Holm, E. G., tj. (se ovan), *tf.* **Kanerud**, K. Å.; t. polisen 281.

Kontorsassistent (XII).

Kanerud, K. Å., tj. (se ovan), *tf.* **Widman**, A. Gunhild; t. 51 81 83.

Kontorsassistent (e. 13).

Johansson, S. K., tj. (se sid. 120), *tf.* **Oldell**, E. G. S.; t. polisen 311.

Kontorsskrivare (IX).

Widman, A. Gunhild, tj. (se ovan), *tf.* **Moberg**, f. Uhrström, A. B. (Britta); t. 51 81 83.

Ett *extra första kontorsbiträde* (3,204 kr.), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,740 kr.).

Personalläkare (4,920 kr.).

Andersson, K. O., prakt. läkare; Karlavägen 71, Ö.; t. 62 08 81; mottagningstid: 9,30—11; vakant, *tf.* **Sandborgh**, L. A. stadsdistriktsläkare, Götgatan 58, Sö.; t. 40 45 50; mottagningstid: 9—10; **Åkerman**, N. K. H., prakt. läkare; Parmmätargatan 7, K.; t. 52 22 10; mottagningstid: 12—13.

Ett *veterinärbiträde* (1,740 kr.), en *gymnastikläkare* (1,200 kr.).

¹⁾ Ordföranden samt ledamöterna hrr Törnqvist och Carström skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Sönberg och därefter av fru Eriksson samt hrr Ekholm och Lindskog i nu nämnd ordning. Vice ordföranden och ledamoten hr Göransson skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Ekholm och därefter hrr Lindskog och Sönberg samt fru Eriksson i nu nämnd ordning.

Polisdistriktet.

Betr. den åt polismännen anförtrödda medelsförvaltningen m. m. inom polisdistriktet, se ovan.

Polispersonalen, som fr. o. m. år 1938 uppförts å polismännens lönestat, upptages under poliskåren (sid. 24).

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 16,911,422 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,812,450 kr.

Politiinrättningen.

(Statens rättsläkarstation.)

Hantverkargatan 3, K.; öppet vardagar 9—11; t. 50 52 41.

Expeditionen: expeditionstid: 9—12; t. 53 70 36.

Från och med 1945 omhänderhavas vissa politigöromål av personal vid den från samma år inrättade Statens rättsläkarstation.

Den 1 juli 1946 beslöt stadsfullmäktige godkänna ett avtal om samarbete med kronan rörande uppförande och drift av en politiinrättning i anslutning till Stockholms rättsläkarstation å Norrbackaområdet.

För polititransporternas verkställande finnes en särskild politiautomobil.

Författningar. K. m:ts instruktion 15 dec. 1944 för statens rättsläkarstation i Stockholm. K. brev s. d. till medicinalstyrelsen ang. fastställande av taxa för tjänsteförfattningar vid statens rättsläkarstation i Stockholm.

Stat år 1947. (Politi.) Utgifter: driftbudgeten 17,150 kr.; inkomster: driftbudgeten 250 kr.

Föreståndare (650 kr.).

Granelli, G. R.

Prästerligt biträde (690 kr.).

Ramsten, B. A., komminister i Kungsholms förs.

En *extra politika* (1,260 kr.).

Styrelsen för Stockholms stads bostadsförmedling.

Bostadsförmedlingen.

Kungsholmsgatan 16, 2 tr. (postadress: postfack, Stockholm 8); telefoner och expeditionstider: se nedan (expeditionen).

Stadsfullmäktige beslöt den 16 december 1946 att godkänna en av fastighetsnämnden framlagd organisationsplan för avgiftsfri kommunal bostadsförmedling i Stockholm.

Enligt planen har den ifrågasvarande verksamheten inordnats under en för ändamålet särskild inrättad styrelse, *Styrelsen för Stockholms stads bostadsförmedling*.

Styrelsen har till uppgift att ombesörja dels avgiftsfri hyresförmedling av bostadslägenheter i Stockholm dels ock upprättandet av fortlöpande statistik över anmälda bostadssökande och lediga lägenheter samt att tillhandagå stadens myndigheter med uppgifter om läget och utvecklingen på bostadsmarknaden.

Därjämte har k. m:t — som genom beslut den 17 mars 1944 föreskrivit, att k. kungörelse den 3 december 1943 (Kf 1943: nr 83) om skyldighet att anmäla hyresledighet från och med den 1 april 1944 skall äga tillämpning inom Stockholms stad — den 17 januari 1947 förordnat, att i förenämnda kungörelse avsedd anmälan från och med den 1 mars 1947 skall mottagas vid bostadsförmedlingens expedition.

Under styrelsen lyder bostadsförmedlingskon-toret, vars chef är föreståndaren (intendenten).

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för styrelsens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två kalenderår. Styrelsen väljer årligen inom sig en vice ordförande.

Val av ledamöter och suppleanter för åren 1947—1948 ägde rum den 16 december 1946 (fyllnadsval den 17 februari 1947).

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 86,000 kr.

Styrelsens för bostadsförmedlingen ledamöter.

Ordförande.

Persson, S. E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-
huset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11
—12.

Vice ordförande.

Stadig, A. G., badmaskinist, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Kaijser, G., direktör.

Larsson, G. K., ombudsman.

Sundström, E. V., byråchef, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Barthen, A. I., konsul.

Edberg, N. R., verkst. direktör.

Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stads-
fullm.

Wennersten, Å. E., banktjänsteman.

Sekreterare.

Hemper, S. E. O., borgarrädssekreterare; t.
»stadshuset».

¹⁾ Enligt styrelsens beslut skall ordföranden vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Edberg och fröken Johansson i nu nämnd ordning, vice ordföranden eller ledamoten hr Larsson ersättes av suppleanterna fröken Johansson och hr Edberg i nu nämnd ordning, ledamoten hr Sundström ersättes av suppleanterna hrr Wennersten och Barthen i nu nämnd ordning, ledamoten hr Kaiser ersättes av suppleanterna hrr Barthen och Wennersten i nu nämnd ordning. Vid förfall för ledamot och samtliga suppleanter, som i första hand skola inträda, skola de vid sammanträdet närvarande suppleanterna inträda efter sin tjänstetid i styrelsen och vid lika tjänstetid efter sin levnadsålder, d. v. s. i följande ordning: 1) fröken Johansson, 2) hr Barthen, 3) hrr Edberg och 4) Wennersten.

BSS

Revisorer.

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl.
(se sid. 120).

Bostadsförmedlingskontoret.

Kungsholmsgatan 16, 2 tr.; t. 53 25 59
(intendenten), 53 25 04, 53 25 14 (expedi-
tionen), 53 25 84 (registret), 53 25 97 (bok-
föringen); expeditionstid: **måndagar—
torsdag** 9—17, **fredagar** 9—19, **lördagar**
9—14.

Föreståndare (intendent) (e. 21).

Hallberg, E. G.; mottagningstid: 9.30—11.30.

Kammarsskrivare (e. 15).

Anagrius, B. F.

Kontorsskrivare (e. 9).

Andersson, Ingrid M.

Ett **extra första kontorsbiträde** (e. 7),
fyra **extra kontorsbiträden** (e. 5) samt en
extra expeditionsvakt (e. 6).

Stockholms stads hyresnämnder.

Hyresnämnderna.

Ordförandenas mottagningar: se nedan resp. ordförande. Expedition: se nedan hyresnämndernas centralkansli.

Den 19 juni 1942 utfärdades lag om hyresreglering m. m. Bestämmelserna i lagen skola äga tillämpning i varje stad, köping eller municipalsamhälle med minst 2,000 invånare samt, där konungen så förordnar, jämväl i annan tätbebyggd ort. Enligt lagen skall för hyresregleringens handhavande i varje kommun, där lagen äger tillämpning, utses en eller flera hyresnämnder. Dessa tjänstgöra tillika som medlingsnämnder enligt lagen den 22 juni 1939 om medling i hyrestvister. Hyresnämnd utgöres av ordförande och två ledamöter. Ordförande och suppleant för ordförande förordnas av konungen eller den myndighet, konungen bestämmer (statens hyresråd), medan ledamöterna väljas av kommunens beslutande organ. Den ene ledamoten skall äga eller förvalta till uthyrning avsedd fastighet. Den andre ledamoten, som ej må äga eller förvalta sådan fastighet, skall hava kännedom om de mindre bemedlades bostadsförhållanden. I ärende rörande annan lägenhet än sådan, som är avsedd att helt eller till väsentlig del nyttjas till bostad, skall, där det utan olägenhet kan ske, sistnämnde ledamot ersättas av ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet och ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet. För ordföranden och var ledamot i nämnden utses minst en suppleant. I fråga om suppleant skall gälla vad ovan sagts om ordförande eller ledamot, som suppleanten skall ersätta. Ordförande, ledamot eller suppleant i hyresnämnd må ej den vara som icke uppnått tjugutre års ålder, ej heller den som icke råder över sig och sitt gods. Kostnaderna för hyresnämnds verksamhet, inberäknat skäliga arvoden till ordförande och ledamöter, skola bestridas av kommunen, som även skall äga att utse revisorer för granskning av hyresnämnds räkenskaper och förvaltning.

Den egentliga hyresregleringen omfattar dels bostadslägenheter, som ej uthyras i möblerat skick, dels ock lägenheter, som icke äro avsedda att nyttjas till bostad (affärlägenheter och liknande), såvida ej hyran för dessa är bestämd att utgå med växlande belopp för skilda tider. Möblerade bostadslägenheter samt affärlägenheter, för vilka rörlig hyra utgår, underkastas endast en viss begränsad hyresreglering.

Såsom huvudprincip för hyresregleringen gäller, att högre hyra ej må mottagas eller avtalas än det hyresbelopp, lägenheten betingade den 1 januari 1942. Detta belopp betecknas i lagen som grundhyra. Om lägenheten ej var uthyrd den 1 januari 1942, skall grundhyran fastställas av hyresnämnd efter hyresläget vid nämnda tid. För lägenhet som färdigställdt senare än den 1 januari 1942, fastställer hyresnämnd grundhyran till det belopp, som med hänsyn till byggnadskostnaderna och övriga omständigheter finnes skäligt. Efter framställning av hyresvärd respektive hyresgäst eller hyressökande kan hyresnämnd höja eller sänka grundhyran.

Utöver grundhyran må hyresvärden träffa avtal om skälig ersättning för lägenhetens uppvärmning och förseende med varmvatten eller, om gottgörelse därför ingår i grundhyran, för den ökade kostnad, som för sådant ändamål äsamlas hyresvärden. Hyresnämnd äger emellertid, utan hinder av att andra grunder avtalats för beräkning av ersättning för lägenhetens uppvärmning och förseende med varmvatten, förordna att de grunder, som finnas skäliga, skola tillämpas. Nämnden må ock bestämma, hur stor del av hyra, som skäligen skall anses belöpa på dylik ersättning.

Hyresregleringen har förbundits med visst skydd för hyresgäst mot risken att tvingas avflytta från sin lägenhet. Hyresnämnd har nämligen tillagts befogenhet att på framställning av hyresgäst förklara uppsägning ogiltig, om den finnes strida mot god sed i hyresförhållanden eller eljest vara obillig. Hyresnämnd må ock, om hyresgästen samtycker därtill, förlänga hyresförhållandet mot den hyra, hyresvärden enligt bestämmelserna i lagen äger betinga sig, och på de villkor i övrigt, som finnas skäliga.

Om make, som bor i en av den andra maken förhyrd bostadslägenhet, i anledning av hemskillnad, äktenskapsskillnad eller eljest önskar övertaga lägenheten, då den andra makens hyresrätt upphör, kan hyresnämnden på framställning av den förstnämnde maken förordna härom, såvida hyresvärden motsätter sig övertagandet i fråga och hans vägran finnes vara obillig.

För att hindra, att bostadsbehövandes nödläge utnyttjas, är det enligt hyresregleringslagen förbjudet att mottaga eller träffa avtal om förmedlingsprovision av hyressökande för anvisning å bostadslägenhet. Vid yrkesmässig bostadsförmedling får dock sådan utgå enligt grunder, som be-

HyN

stämmas av hyresnämnden. Denna har sålunda att utfärda taxor för ändamålet.

I samband med hyresregleringslagen infördes en lag om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m. Utan en kontroll av upplåtelser av bostadsrätt och överlåtelser av bostadsrätt och annan andelsrätt i förening eller aktiebolag, varmed följer rätt att besitta eller hyra lägenhet, skulle nämligen syftet med hyresregleringen kunna kringgås. Bostadsrättsföreningarnas upplåtelse av bostadsrätt skall enligt lagen kontrolleras på så sätt, att den ekonomiska plan, som skall inlämnas till länsstyrelsen, innan en förening kan börja sin verksamhet, först måste ingivas till hyresnämnd och godkännas av denna. Vidare stadgar lagen, att förening, som ej är bostadsrättsförening, eller aktiebolag icke utan hyresnämndens tillstånd må upplåta andelsrätt, varmed följer rätt att besitta eller hyra lägenhet. För att ytterligare säkra kontrollen av upplåtelser utav bostadsrätt föreskriver lagen, att innan bostadsrätt blivit i laga ordning upplåten ej någon må utan hyresnämndens tillstånd uppbära förskott å avgift eller annat vederlag för bostadsrätt. Även kontrollen av överlåtelser utav bostadsrätt eller annan jämförlig andelsrätt omhänderhaves av hyresnämnden, vilken har att godkänna sådan överlåtelse för att densamma skall bli gällande.

För medling må hyrestvist av part hänskjutas till hyresnämnd, såframt tvisten ej dragits inför domstol, lagsökningsdomare, överexekutor eller skiljemän. Ar tvisten anhängig vid domstol, äger denna på begäran av parten förordna, att tvisten före målets avgörande skall, i sin helhet eller i viss del, handläggas av nämnden. Nämnden har att, sedan tvistefrågan klarlagts, söka åvägbringa förlikning mellan parterna. Kunna ej parterna enas om förslag till förlikning, som under förhandlingarna framkommit från någon av dem, skall nämnden framlägga förslag till lösning av tvisten.

Erhåller nämndens ordförande kunskap om att inom kommunen uppkommit hyrestvist, som kan äventyra freden på hyresmarknaden, skall han, utan avvaktan att framställning om medling inkommer till nämnden, omedelbart söka förbindelse med de tvistande, göra sig noga underiordad om vari tvisten består, hemställa till de tvistande att i avvaktan på tvistens lösning icke vidtaga, vidhålla eller skärpa stridsåtgärder samt kalla de tvistande att, själva eller genom utsedd ombud, jämte, där så erfordras, representanter för de fastighetsägare- eller hyresgästorganisationer, som de tvistande må tillhöra, sammanträda inför nämnden.

Hyresregleringen trädde i kraft den 30 juni 1942 och äger giltighet till och med den 30 september 1947. Från och med hyresregleringens ikraftträdande upphörde Stockholms stads nämnd för medling i hyrestvister med sin verksamhet, vilken överflyttades å de nyinrättade hyresnämnderna.

Part, som är missnöjd med hyresnämnds beslut, äger däröver anföra besvär hos statens hyresråd.

Genom k. kung. den 3 december 1943 har förordnats om skyldighet för hyresvärd att anmäla hyresledighet m. m. K. m:t har vidare genom beslut den 17 mars 1944 föreskrivit, att nämnda kungörelse skall fr. o. m. den 1 april 1944 äga tillämpning inom Stockholms stad. Anmälan, som avses i kungörelsen, skall i Stockholm numera fr. o. m. den 1 mars 1947 avlämnas till styrelsen för stadens bostadsförmedling (se sid. 137).

Vidare har genom k. kung. den 14 april 1944 förordnats om skyldighet att lämna uppgift angående uthyrning av möblerad bostad. Enligt k. m:ts beslut den 22 juni 1944 skall sagda kungörelse äga tillämpning inom Stockholms stad fr. o. m. den 1 juli 1944.

Genom socialdepartementets ämbetsskrivelser den 19 juni 1942 och den 24 september 1943 har förordnats att Stockholms stad skall uppdelas i nio hyresdistrikt, omfattande: första distriktet Kungsholms och S:t Görans församlingar, andra distriktet Bromma församling, tredje distriktet Klara, Jakobs och Nikolai församlingar, fjärde distriktet Matteus och Gustav Vasa församlingar, femte distriktet Johannes, Engelbrekts och Adolf Fredriks församlingar, sjätte distriktet Hedvig Eleonora och Oscars församlingar, sjunde distriktet Katarina och Sofia församlingar, åttonde distriktet Maria Magdalena och Högalids församlingar samt nionde distriktet Brännkyrka och Enskede församlingar. Stadsfullmäktige beslöt den 29 juni 1942 bl. a. att i Stockholm inrätta nio hyresnämnder, samt att uppdraga åt fastighetsnämnden att vidtaga på kommunen ankommande åtgärder i anledning av hyreslagstiftningen. I anslutning här till har upprättats Stockholms hyresnämnders centralkansli, som bl. a. har att tillhandagå allmänheten med råd och upplysningar i hyresfrågor, som höra till hyresnämndernas verksamhetsområde, samt för hyresnämndernas räkning mottaga, komplettera och registrera framställningar i hyresärenden. Som föreståndare för kansliet fungerar ordföranden för en av nämnderna. Denne ordförande skall vara den ledande och sammanhållande länken mellan de olika nämnderna samt har att sammankalla nämnderna och deras ordförande till konferenser för ernående av enhetlighet och likformighet i ärendenas handläggning. För den direkta ledningen av kansliet och för utövande av det närmaste chefskapet över kansliets personal har förordnats en sekreterare med juridisk kompetens.

Stadsfullmäktige hava beslutit att — med tillämpning tills vidare — följande arvoden skola utgå: till ordförande i hyresnämnd 50 kronor per förrättningsdag, dock högst för 10 förrättningsdagar per månad, till suppleant för ordförande 40 kronor per förrättningsdag, dock högst för 10 förrättningsdagar per månad, till ledamot 12 kronor per förrättningsdag, dock att för dag, då vederbörande deltagar i såväl sammanträde som besiktning, arvudet skall utgå med 18 kro-

nor, samt till centralkansliets föreståndare 3,600 kronor för år. Till nämndsekreterare utgår arvode med 30 kronor per förrättningsdag, dock högst för 10 dagar i månaden.

Den 16 september 1946 företogs val av tre ledamöter och sex suppleanter i envar av de angivna nio hyresnämnderna för tiden fr. o. m. den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1947 (kompletteringsval den 14 oktober 1946, den 17 februari och den 17 mars 1947). Vidare företogs val den 17 mars och 21 april 1947 av ytterligare tre suppleanter i envar av de nio hyresnämnderna för tiden t. o. m. den 30 september 1947. Stadsfullmäktige valde den 16 september 1946 jämväl tre revisorer och två suppleanter för granskning av hyresnämndernas räkenskaper och förvaltning under tiden fr. o. m. den 1 oktober 1946 till och med den 30 september 1947.

Författningar. Lag 19 juni 1942 om hyresreglering m. m., med ändr. Lag 29 mars 1946 ang. fortsatt giltighet av lagen 19 juni 1942 om hyresreglering m. m. Lag 19 juni 1942 om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m., med ändr. Lag 29 mars 1946 ang. fortsatt giltighet av lagen 19 juni 1942 om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m. K. kung. 19 juni 1942 om närmare föreskrifter ang. hyresnämndernas verksamhet, med ändr. Lag 22 juni 1939 om medling i hyrestvister, med ändr. Provisionstaxa för yrkesmässig bostadsförmedling 22 mars 1946. K. kung. 14 april 1944 om skyldighet att lämna uppgift ang. uthyrning av möblerad bostad.

Stat år 1947. Utgifter: driftbudgeten 280,000 kr. (anslaget får disponeras först efter drätselnämndens medgivande).

1:a distriktets hyresnämnd.

(Kungsholms och S:t Görans församlingar.)

Ordförande.

Kettner, J. G. R., assessor; mottagning: första och tredje fredagen i varje månad 10—11 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Bruce, N. O. H., extra rådman.

Ledamöter.

Norén, A. G. J., byggnadsingenjör (fastigh.repr.); **Olson, E. Hj.**, revisor (bostadsrepr.); **Ekdahl, f. Hoffman, Alma E. E.**, handelsidkarska (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Thoresen, Svea M.**, fröken, **Trotter, J. K.**, kammarskrivare, **Sällqvist, E. V.**, tryckeriföreståndare (fastigh.repr.); **Olsson, K. E.**, studiesekreterare, **Bergman, O. W.**, tjänsteman, **Jansson, K. S. V.**, kassör (bostadsrepr.);

Thamsten, O. E., kassör, **Ekman, J. I. O.**, köpman, **Gustafsson, J. E.**, frisör (affärslok.-repr.).

Sekreterare.

Böre, C. O. H., e. o. amanuens.

2:a distriktets hyresnämnd.

(Bromma församling.)

Ordförande.

Berglund, H., kansliråd; mottagning: första och tredje onsdagen i varje månad 9—10 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Hammarberg, J. C., förste byråsekreterare.

Ledamöter.

Hammarlund, Å. P. E., avdelningschef (fastigh.repr.); **Larsson, C. L.**, förste sekreterare (bostadsrepr.); **Hölcke, S. L.**, advokat (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Mark, S. E. T.**, byggnadsingenjör, **Lundberg, J. A.**, agronom, **Larsson, F. S.**, civilingenjör (fastigh.repr.); **Håkansson, E. A. F.**, tjänsteman, **Hesselbäck, E. G.**, järnvägsman, **Andersson, K. G.**, expeditör (bostadsrepr.); **Gerdes, T. H.**, redaktör, **Josephsson, H. H.**, direktör, **Wallin, E.**, direktör (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Geger, G., advokat.

3:e distriktets hyresnämnd.

(Klara, Jakobs och Nikolai församlingar.)

Ordförande.

Bergström, B. C. Hj., förste byråsekreterare; mottagning: första och tredje torsdagen i varje månad 16,45—17,45 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Wiholm, E. G., byrådirektör.

Ledamöter.

Sjöqvist, J. A., arkitekt (fastigh.repr.); **Hjertén, H. I.**, civilingenjör (bostadsrepr.); **Fahlström, E.**, läderhandlare (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Nilsson, O. R. M.**, byggnadsingenjör, **Sandberg, C. A. J.**, fastighetsägare, **Nordin, E. A.**, kontorscheff (fastigh.repr.); **Göransson, C. Gustaf E.**, ombudsman, stadsfullm., **Eurén, A. R.**, journalist, stadsfullm., **Johansson, K. W.**, reklamarbetare (bostadsrepr.); **Josephson, G.**, grosshandlare, **Elmblad, M. A.**, juvelerare, **Fredrikson, Anny L.**, fröken (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Heyman, S. H., förste protokollsekreterare.

4:e distriktets hyresnämnd.
(Mattens och Gustav Vasa församlingar.)

Ordförande.

Grafström, N. Hj., hovrättsråd; mottagning: första och tredje onsdagen i varje månad 10—11 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Norrzell, S. S., revisionssekreterare.

Ledamöter.

Barthen, A. I., konsul (fastigh.repr.); **Edberg, N. R.,** verkst. direktör (bostadsrepr.); **Waldebäck, E. G. R.,** köpman (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Bengtsson, K. G. R.,** byggnadsingenjör, **Wernström, H. T. B.,** skorstensfejarmästare, **Rasmusson, R. H. T.,** banktjänsteman (fastigh.repr.); **Alm, N.,** ombudsman, **Lindvall, E. V.,** boktryckare, **Carlsson, A. F.,** uppboordsman (bostadsrepr.); **Olofsson, K. J.,** tobakshandlare, **Elmgren, O. G. A.,** direktör, **Hurtig, C. M. G.,** konditor (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Durling, C. A. G., hovrättsråd.

5:e distriktets hyresnämnd.

(Johannes, Engelbrekts och Adolf Fredriks församlingar.)

Ordförande.

Öhman, F. K. I., revisionssekreterare; mottagning: första och tredje onsdagen i varje månad 10—11 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Ankarswärd, K. K. E. G., e. o. kammarrättsråd.

Ledamöter.

Ankarcrona, C.-W., e. o. aktuarie (fastigh.repr.); **Aronsson, G. A.,** avdelningschef (bostadsrepr.); **Esbjörnson, K. V.,** tobakshandlare (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Cronwall, E. G.,** civilingenjör, **Borg, C. G.,** advokat, **Lundgren, W. E. Valborg,** advokat (fastigh.repr.); **Claësson, E. L.,** tjänsteman, **Lundman, E. O.,** ingenjör, **Persson, E. E.,** redaktör (bostadsrepr.); **Lundmark, B. G.,** köpman, **Helin, L. A.,** direktör, **Winnell, K. B.,** direktör (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Anderson, K. G. H., kanslist.

6:e distriktets hyresnämnd.

(Hedvig Eleonora och Oscars församlingar.)

Ordförande.

Thelin, A. F. V., vattenrättsdomare (se sid. 143); mottagning: första och tredje måndagen i varje månad 9—10 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Durling, C. A. G., hovrättsråd.

Ledamöter.

Malmberg, N. O., arkitekt (fastigh.repr.); **Geijer, J. L.,** ombudsman (bostadsrepr.); **Norkvist, J. L.,** manufakturhandlare (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Bjerke, M.,** direktör, **Velander, S.,** professor emeritus, **Enestad, J. I.,** direktör (fastigh.repr.); **Eriksson, F. M.,** faktor, **Rosén, T. H.,** bageriarbetare, **Rollsby, A. G.,** kontorschef (bostadsrepr.); **Ekholm, O. G. A.,** manufakturhandlare, stadsfullm., **Svantesson, S. J.,** köpman, **Carnefeldt, A. I.,** kontorschef (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Fredrikson, G. R., tf. revisionssekreterare.

7:e distriktets hyresnämnd.

(Katarina och Sofia församlingar.)

Ordförande.

Lundberg, C. G. R., assessor; mottagning: första och tredje tisdagen i varje månad 9—10 i rådhuset (förmyndarkammaren).

Suppleant för ordföranden.

Gustäv, O. E. G., byrådirektör.

Ledamöter.

Hauffman, G. L., byggnadsingenjör (fastigh.repr.); **Larsson, G. K.,** ombudsman (bostadsrepr.); **Taubner, K. W.,** direktör (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Ericsson, C. T.,** direktör, **Ahlson, A. H. N.,** civilingenjör, **Lundwall, N. D.,** direktör (fastigh.repr.); **Heijdenberg, G. W.,** spårvägsman, **Johansson, K. B. M.,** ombudsman, **Olsson, A.,** ombudsman (bostadsrepr.); **Nilsson, J. M.,** fiskhandlare, **Sjöberg, K. W.,** konditor, **Carnerud, K. O.,** direktör (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Irsten, B. A., bitr. advokatfiskal.

8:e distriktets hyresnämnd.

(Maria Magdalena och Högalids församlingar.)

*Ordförande.***Charlesjö, G. I. A.**, revisionssekreterare; mottagning: första och tredje tisdagen i varje månad 10—11 å hyresnämndernas centralkansli.*Suppleant för ordföranden.***Svensson, S. M.**, revisionssekreterare.*Ledamöter.***Låftman, K. J. T.**, f. d. kapten (fastigh.repr.); **Hallberg, B. B. L.**, typograf (bostadsrepr.); **Johnsson, I. W. F.**, manufakturhandlare (affärslok.repr.).*Suppleanter:* **Finngårdh, A. T.**, byggnadsingenjör, **Westerlund, H.**, disponent, **Johnselius, A.**, e. o. parkinspektör (fastigh.repr.); **Olsson, J. A.**, järnvägsman, **Blank, G. E.**, mättningsman, **Waldbom, K. J.**, typograf (bostadsrepr.); **Olsson, D. A. (S.)**, tobakshandlare, **Eckholm, A. V.**, kopparslagarmästare, **Olsson, C. A. G.**, möbelhandlare (affärslok.repr.).*Sekreterare.***Holmer, G. F.**, förste amanuens.**9:e distriktets hyresnämnd.**

(Brännkyrka och Enskede församlingar.)

*Ordförande.***Andrée, J. E.**, byråchef; mottagning: första och tredje fredagen i varje månad 17—18 å hyresnämndernas centralkansli.*Suppleant för ordföranden.***Lundberg, A. N. V.**, uppbördsintendant.*Ledamöter.***Kruse, J. E.**, direktör (fastigh.repr.); **Pettersson, E. F.**, vaktmästare (bostadsrepr.); **Erlandsson, A. H.**, direktör (affärslok.repr.).*Suppleanter:* **Nennert, A. T.**, löjtnant, **Lomark, N. V.**, fastighetsförvaltare, **Lundqvist, E. S.**, kamrerare (fastigh.repr.); **Molinsky, J. V.**, svet-sare, **Lindström, O. U.**, verkstadsarbetare, **Nyström, L. Hj.**, chaufför (bostadsrepr.); **Johansson, K. F. M.**, manufakturhandlare, **Morin, G. E.**, livsmedelshandlare, **Hjerne, K. G.**, färg-handlare (affärslok.repr.).*Sekreterare.***Antoni, N.-F. G.**, förste intendent.*Revisorer.***Hedelius, A. Hj.**, lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.; **Lagergren, D. G.**, f. d. kassör; **Larsén, J. A.**, byggnadsverkmästare.*Suppleanter:* **Carlsson, R. R.**, konsulent; **Ödmann, f. Härleman, Vera E.**, fru.**Hyresnämndernas centralkansli.***Munkbrogatan 2, 3 tr., C. (postgirokontonr 90); t. 23 30 60; expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—13).**Föreståndare (3,600 kr.).***Thelin, A. F. V.**, vattenrättsdomare, ordf. i 6:e distrs hyresnämnd, tillika ordförande i hyresnämndernas ordförandekollegium; mottagnings-tid alla vardagar utom lördagar: 9—10.*Sekreterare (10,344 kr.).***Spångberg, L. O.**, jur. kand.; mottagningstid: 10—11.*Biträdande sekreterare (7,644 kr.).***Sewerin, N. O. G.**; mottagningstid: 10—12.*Kammarsskrivare (4,824 kr.).***Hägerstrand, H. A.***Assistent (3,120 kr.).***Forsberg, T. H.**

Dessutom tio extra första kontorsbiträden, fem extra kontorsbiträden, en extra telefonist, två extra expeditionsvakter, ett extra expeditionsvaktsbiträde.